

I palkinto, nimimerkki "Verso"

II palkinto, nimimerkki "Metown"

III palkinto, nimimerkki "Riviera"

HIIDENSALMI

arvostelupöytäkirja

15.2.2006

Lohjan Hiidensalmen alueen yleinen ideakilpailu 22.8.2005 - 8.12.2005

1 KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN.....	1
1.1 Kilpailutehtävän tausta.....	1
1.2 Kilpailun toimeenpanija, luonne ja tarkoitus.....	1
1.3 Osallistumisoikeus.....	1
1.4 Palkinnot ja lunastukset.....	1
1.5 Palkintolautakunta.....	1
1.6 Kilpailun kulku.....	2
1.6.1 Kilpailuohjelman hyväksyminen ja kilpailun säännöt.....	2
1.6.2 Kilpailukutsu, kilpailuaika ja kysymykset.....	2
1.6.3 Kilpailuehdotusten saapuminen ja hyväksyminen.....	2
1.6.4 Kilpailuehdotusten arvostelu, arvostelukokoukset ja asiantuntijoiden kuuleminen.....	2
2 KILPAILUTEHTÄVÄ.....	3
2.1 Kilpailualueen sijainti ja rajaus.....	3
2.2 Kilpailun tavoitteet.....	3
2.3 Suunnitteluohjeet.....	3
2.4 Kilpailun arvosteluperusteet.....	4
3 KILPAILUN ARVOSTELU.....	5
3.1 Ehdotusten yleisarvostelu.....	5
3.1.1 Kaupunkimaisuus.....	5
3.1.2 Lohjanjärven kaupunkikuvallisen merkityksen kolme tasoa.....	5
3.1.3 Kaupunki- ja luonnonympäristön vuoropuhelu.....	6
3.1.4 Rantojen käsittely.....	6
3.1.5 Saapuminen kaupunkiin.....	6
3.1.6 Liikenneympäristö.....	6
3.1.7 Pysäköintiratkaisut.....	6
3.1.8 Kevyt liikenne.....	7
3.1.9 Arkkitehtoninen laatu.....	7
3.1.10 Esteettömyys.....	7
3.1.11 Historian näkyminen.....	7
3.1.12 Elinkeinoelämän ja teollisuuden toimintaedellytykset.....	7
3.1.13 Tekniset ja taloudelliset toteuttamisedellytykset.....	7
3.1.14 Toteuttamiskelpoisuus vaiheittain.....	8
3.2 Havaintoja ratkaisusta kilpailualueen eri osiin.....	8
3.2.1 Hiidensalmen pohjoisosa.....	8
3.2.2 Taimiston ja Tytyrin alue.....	8
3.2.3 Hiidensalmen länsiranta ja Satamaniemi.....	8
3.2.4 Pappila-Lindkullan ja Tennarin alueet.....	8
3.2.5 Hiidensalmen nykyisen asuntoalueen itäpuoli.....	9
3.2.6 Tarkastelualue.....	9
3.3 Ehdotuskohtaiset arvostelut.....	9
4 KILPAILUN RATKAISU JA PALKINTOLAUTAKUNNAN SUOSITUS JATKOTOIMENPITEIKSI.....	20
4.1 Ehdotusten luokkajako.....	20
4.2 Ehdotuskohtainen luokkajako.....	20
4.3 Palkinnot, lunastukset ja kunniamaininnat.....	20
4.4 Palkintolautakunnan suositus jatkotoimenpiteiksi.....	20
4.5 Arvostelupöytäkirjan varmennus.....	21
4.6 Nimikuorten avaus.....	22
5 LIITTEET.....	24

LOHJAN HIIDENSALMEN ALUEEN YLEINEN IDEAKILPAILU

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

1 KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

1.1 Kilpailutehtävän tausta

Hiidensalmen alue rajoittuu etelässä Lohjan keskustaan ja pohjoisessa Hiidensalmen sillan välityksellä Roution kaupungin-osaan. Ennen Lohjan kunnan ja kaupungin yhdistymistä vuonna 1997 Hiidensalmi sijoittui näiden rajalle ollen kaupungin viimeinen maa-alue ennen Hiidensalmen siltaa. Kunnan puolella Roution kasvu suuntautui voimakkaasti kohti kunnanrajaa ja Lohjan kaupungin keskustaa.

Kaupunkirakenteessa Hiidensalmi oli pitkään tehokkaan maankäytön laitamilla alueen palvelussa pääosin teollisuutta. Sittenmin Hiidensalmen kehittämisen esteenä on ollut maaperän paikoittainen pilaantuneisuus teollisen toiminnan seurauksena. Alueen sijainti on kuitenkin keskeinen; Hiidensalmi on sekä sijainniltaan että toiminnoltaan keskustan luonnollinen laajene- missuunta. Roution ja keskustan palvelut ovat helposti myös kevyen liikenteen saavutettavissa.

1.2 Kilpailun toimeenpanija, luonne ja tarkoitus

Lohjan Hiidensalmen yleisen ideakilpailun järjestäjä on Lohjan kaupunki. Kilpailu koskee Lohjan Hiidensalmen kaupunginosan keskeisten, Lohjanjärven rantaan rajautuvien osien suunnitte- lua. Kilpailualue sijaitsee Lohjan kaupungin keskustan tuntu- massa Lohjanjärven itärannalla. Alue käsittää entisen Lohjan- vesistön Metsä Oy:n sahan alueen mukaan lukien Puukeskuk- sen nykyisen alueen, Taimiston alueen sekä osan Hiiden- salmen asuntoalueesta.

Kilpailun tarkoituksena on löytää toimivat perusratkaisut innovatiivisen uudisalueen rakentamiselle. Kilpailun jälkeen laaditaan koko aluetta koskeva tarkistettu yleissuunnitelma. Asemakaavat ja tarvittavat asemakaavan muutokset laaditaan osa-alueittain rakentamisen etenemisen edellyttämässä aika- taulussa.

1.3 Osallistumisoikeus

Kilpailu oli avoin kaikille Suomen sekä muiden Euroopan Unionin ja sen hankintalainsäädännön piiriin kuuluvien maiden kansalaisille voimassa olevien lakien ja sopimusten mukaisesti.

1.4 Palkinnot ja lunastukset

Kilpailuohjelman mukaisesti palkintoina oli tarkoitus jakaa 100 000 euroa seuraavasti:

I palkinto 40 000 euroa
II palkinto 25 000 euroa
III palkinto 15 000 euroa

sekä lisäksi kaksi lunastusta suuruudeltaan 10 000 euroa.

Palkintolautakunnan yksimielisen päätöksen mukaisesti ja Suomen Arkkitehtiliiton (SAFA) kilpailusääntöjen puitteissa päätettiin 8.2.2006 jakaa palkinnot seuraavasti:

I palkinto 40 000 euroa
II palkinto 22 000 euroa
III palkinto 18 000 euroa
lunastuksia 10 000 euroa 2 kpl.

1.5 Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan ovat kuuluneet

Lohjan kaupungin nimeäminä:

kaupunginvaltuutettu, kehittämis- ja elinkeinojaoston puheen- johtaja Ilkka Lähteenmäki
kaupunginvaltuutettu, kehittämis- ja elinkeinojaoston vara- puheenjohtaja Leo Rintanen
kaupunginvaltuutettu, kehittämis- ja elinkeinojaoston jäsen Hannu Makkonen
kaupunginvaltuutettu, kehittämis- ja elinkeinojaoston jäsen Teuvo Laine
kaupunginvaltuutettu, ympäristölautakunnan puheenjohtaja Erkki Alhopuro
kaupunginvaltuutettu, kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Reijo Siltasaari
kaupunginjohtaja Elina Lehto
kaupunkisuunnittelujohtaja Antti Tuomainen
kaavoitusjohtaja Heikki Rouvinen
kiinteistöinsinööri Erkki Eskola
kaupunginarkkitehti Katariina Haigh
asemakaava-arkkitehti Leena Snellman-Kihlman
vs kaupunginarkkitehti (vs 8.3.2005 - 2.4.2006) Risto Iivonen
kilpailusihteeri Miia Ajo

Suomen Arkkitehtiliiton nimeäminä:

arkkitehti Matti Anttila
arkkitehti Timo Hintsanen

Palkintolautakunnan jäsenistä ovat Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjen 5 §:n tarkoittamia ammattihenkilöitä arkkitehdit Katariina Haigh, Leena Snellman-Kihlman, Risto Iivonen, Miia Ajo, Matti Anttila ja Timo Hintsanen sekä diplomi-insinöörit Antti Tuomainen, Heikki Rouvinen ja Erkki Eskola. Palkintolauta- kunnan ammattijäsenet ovat muodostaneet palkintolautakunnan työvaliokunnan. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimi Antti Tuomainen ja sihteerinä Miia Ajo.

Palkintolautakunnan ulkopuolisina asiantuntijoina ovat toimineet:

Mikko Härö, Museovirasto
Hilkka Högström, Museovirasto
Dan Lindholm, Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo
Tellervo Saukoniemi, Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo
Eero Ahtela, Lohjan museo
Seppo Lötjönen, kaupunkisuunnittelukeskus, kunnallistekniikka
Risto Murto, kaupunkisuunnittelukeskus, ympäristöyksikkö
Raimo Tuohimaa, Innogeo Oy, geotekniikka

Kilpailuohjelman laatimisvaiheessa on kuultu myös seuraavia:

Torsti Salonen, paikallishistoria
Kaisa Rinne, Eeva Joenpellon tuotanto
Karitta Laitinen, Hiidensalmen asukas yhdistys ry

Palkintolautakunnan sihteerinä on toiminut arkkitehti Miia Ajo. Teknisinä avustajina ovat toimineet suunnitteluavustajat Sirkka-Liisa Manninen ja Tuija Savela.

Asiantuntijat eivät ole osallistuneet päätöksentekoon eikä heillä ollut oikeutta osallistua kilpailuun.

Palkintolautakunta kiittää Inari Krohnia sekä Eeva Joenpellon tuotannon oikeudenomistajia Maria Hellemannia, Max Hellemannia ja Laura Hellemannia teoksien käyttöoikeuksista.

1.6 Kilpailun kulku

1.6.1 Kilpailuohjelman hyväksyminen ja kilpailun säännöt

Lohjan kaupunginhallitus päätti 11.10.2004 järjestää Hiidensalmen alueen kilpailun yleisenä ideakilpailuna. Lohjan kaupunginhallituksen kehittämis- ja elinkeinojaosto hyväksyi kilpailuohjelman periaatteet ja nimesi järjestäjän edustajat palkintolautakuntaan 11.04.2005. Palkintolautakunta ja Suomen Arkkitehtiliiton kilpailuvaliokunta hyväksyivät kilpailuohjelman liitteen Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjen mukaisena (www.safa.fi).

1.6.2 Kilpailukutsu, kilpailuaika ja kysymykset

Kilpailukutsu julkaistiin Länsi-Uusimaassa 20.8.2005, Helsingin Sanomissa 21.8.2005 ja Arkkitehti uutisten numerossa 10/2005 22.8.2005. Kilpailu alkoi 22.8.2005 ja päättyi 8.12.2005.

Kilpailijoilla oli oikeus pyytää ohjelmaa koskevia selvityksiä tai lisätietoja kirjallisesti nimimerkillä. Ne oli lähetettävä palkintolautakunnan sihteerille viimeistään 3.10.2005. Kysymyksiä saapui 2 kpl.

Kysymykset ja palkintolautakunnan vastaukset julkaistiin kilpailun internetosoitteessa 18.10.2005 ja Arkkitehti uutisissa 14/2005, jonka ilmestymispäivä oli 7.11.2005.

1.6.3 Kilpailuehdotusten saapuminen ja hyväksyminen

Määräaikaan mennessä sääntöjen mukaisesti kilpailuun jätettiin 29 ehdotusta, jotka täyttivät vaatimukset asiakirjojen osalta ja voitiin hyväksyä arvosteltaviksi.

Ehdotukset numeroitiin ja avauspöytäkirjan mukaan kilpailuun olivat saapuneet seuraavat ehdotukset:

- nro 1 PETERIN PERINTÖ
- nro 2 KRUUNU
- nro 3 JOUTSENTEN LAULU
- nro 4 HIIDENKIVI
- nro 5 VERSO
- nro 6 SOLARIS RADIALIS
- nro 7 MOTOWN
- nro 8 HIIDENKIRNUT
- nro 9 IL TEMPO GIGANTE
- nro 10 LAGO DI LOJO
- nro 11 MEDUUSA
- nro 12 KANELI
- nro 13 RUOKO
- nro 14 PUISTOSTA BULEVARDIIN
- nro 15 UITTO
- nro 16 LUONTO KUTSUU
- nro 17 AVOIN KOODI
- nro 18 TAULU
- nro 19 LIITTO
- nro 20 VIUHKA
- nro 21 HIIDENKIRNU
- nro 22 TUULANTEI
- nro 23 RIVIERA
- nro 24 VESIKÄMMEN
- nro 25 LIMESTONE
- nro 26 LEIJA
- nro 27 KATSE HIIDENVEDELLE
- nro 28 ON THE ROCKS
- nro 29 LASTUT

1.6.4 Kilpailuehdotusten arvostelu, arvostelukokoukset ja asiantuntijoiden kuuleminen

Palkintolautakunta muodosti lautakunnan ns. ammattijäsenistä työvaliokunnan, joka perehtyi tarkasti kaikkiin ehdotuksiin ja on vaiheittain valmistellut ratkaisuehdotuksen. Koko työvaliokunnan yhteisiä työskentelypäiviä on ollut 6. Palkintolautakunta on kokoonnut 9 kokoukseen. Päätökset ovat olleet yksimielisiä eikä niistä ole ollut tarvetta äänestää.

Asiantuntijalausuntojen perusteella Tuomainen, Lötjönen, Eskola ja Ajo laativat kymmenestä työvaliokunnan esittämästä kilpailuehdotuksesta (ehdotukset nro 2, 3, 4, 5, 7, 8, 18, 21, 22 ja 23) kaavataloudellisen tarkastelun.

2 KILPAILUTEHTÄVÄ

2.1 Kilpailualueen sijainti ja rajaus

Kilpailualue sijaitsee Lohjan Hiidensalmen kaupunginosassa Lohjanjärven itärannalla. Alue sijaitsee keskeisellä paikalla sekä kaupunkirakenteellisesti että maisemallisesti.

Kilpailualueen maa-alueiden laajuus on noin 50 ha, ja se käsittää entisen Lohjanvesistön Metsä Oy:n sahan alueen mukaan lukien nykyisen Puukeskuksen alueen ja Sahakadun poistumassa olevat erityisasuntoyksiköt sekä entisen SOL-hemin/ Oy Lohjan Taimistot - Lojo Trädskolor Ab taimiston alueen, osan Tytyrin kalkkitehtaan alueesta, Hiidensalmen pohjoiskärjen, Lindkulla-Tennarin alueen ja Hiidensalmen länsirannan viheralueen.

Kilpailualueen pohjoispuolella on asumispainotteinen Roution kaupunginosa, eteläpuolella Lohjan keskusta ja Aurlahti. Kilpailualueen itäpuolella sijaitsevat Tytyrin kaivosalue ja Moisioipelto. Itäpuolen alueisiin ei ole otettu kantaa Lohjan maankäytön kehityskuvassa 2025. Kilpailualueita ympäröivä tarkastelualue tuli huomioida visuaalisessa ja toiminnallisessa mielessä kilpailuehdotusta laadittaessa.

2.2 Kilpailun tavoitteet

Hiidensalmesta luodaan toisaalta tehokkaasti rakennettu, toisaalta luontoarvoja kunnioittava, keskustaan ja Routioon tukeutuva kaupunginosa, joka hyödyntää uuden läntisen sisääntuloyhteyden tarjoamat mahdollisuudet sekä toteuttaa kaupunki- ja luonnonympäristön vuoropuhelun. Rakentamisen painopiste on asumisessa - täydennettynä lähipalveluilla sekä kilpailijan harkitsemalla määrällä liike- ja toimitilarakentamista. Kilpailualueesta muodostuu omaleimainen, alueen teollista historiaa peilaava kokonaisuus, joka on alueena korkeatasoinen ja monipuolinen. Hiidensalmen alueen toteutuminen lisää Lohjan kaupungin vetovoimaa asuinpaikkana ja yritysten sijoittumispaikkana, teollisuuden toimintaedellytyksiä vaarantamatta.

Hiidensalmen rakentamisen myötä Lohjanjärven kaupunkikuvallinen merkitys korostuu ja lähialueiden asukkaiden ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet keskustaympäristössä paranevat ratkaisevasti. Alueesta pyritään muodostamaan kokonaisuus, jossa yhdistyvät korkea arkkitehtuurin laatu, arvokkaan rakennuskannan ja luonnonympäristön säilyttäminen, kestävä kehitysperiaatteet ja ekologia sekä luonnonympäristön ja maiseman arvot.

Ranta-alueesta luodaan uutta, kaupunkimaista ympäristöä, jonka ideointi on olennainen osa suunnittelutehtävää. Mikäli nykyisen Hiidensalmen pientaloalueen länsipuoliselle kapealle rantaosuudelle suunnitellaan rakentamista, tulee erityisesti huomioida yleiset virkistysmahdollisuudet ja rantareitistö. Pitkän tähtäimen tavoitteena on luoda yhtenäinen rannan tuntumassa kulkeva kevyen liikenteen väylä Lohjan keskustaan saakka.

Ratkaisulla luodaan hyvää kaupunkiympäristöä pitkälle tulevaisuuteen. Kokonaisuuden tulee olla teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoinen ja kestää aikaa sekä teknisten, toiminnallisten että kaupunkikuvallisten ominaisuuksiensa osalta. Tärkeää on myös, että ratkaisu on harkittu vaiheittaisen toteuttamisen näkökulmasta: keskeneräisyyden vaikutelmaa ei tule eri toteutusvaiheiden aikana muodostua. Kilpailulla haetaan kokonaisuutta, joka on tarkoitus toteuttaa 10-15 vuoden kuluessa.

2.3 Suunnitteluohjeet

Rakentamistavaltaan alueen tuli olla kaupunkimainen, tehokkaasti rakennettu kaupunginosa, jossa on panostettu erityisesti asumisviihtyvyyteen, viheralueisiin, liikuntamahdollisuuksiin ja järvimaisemaan. Alueelle sai esittää selkeästi ympäröivää rakennuskantaa (keskusta ja Routio) korkeampaa rakentamista.

Uuden asuntorakentamisen määräksi tavoiteltiin 100 000...200 000 kerrosalaneliometriä ja 2000...3000 asukasta. Kilpailija sai perustelluista syistä poiketa esitetyistä luvuista. Väljästi määritetyillä tehokkuuslukuavoitteilla pyrittiin antamaan kilpailijoille mahdollisuus esittää erilaisia asuntotyyppi- ja asumisväljyyseratkaisuja. Kilpailijan oli huomioitava, että kerrallaan toteutettavien kohteiden kokoa rajaavat paikallinen kysyntä ja taloudelliset toteuttamismahdollisuudet.

Alueen muodostuminen sellaisenaan kaupunkikuvaan soveltuvaksi, uuden kehittyvän Lohjan vertauskuvaksi oli toivottavaa. Korkeaa rakentamista harkittaessa oli huomioitava Lohjan ydin- ja keskustan läheisyys ja luonne sekä kaupungin ydinalueella sijaitsevat näkyvät maamerkit; Pyhän Laurin kirkko, Tytyrin kaivostorni ja Roution tornitalot. Erityistä huomiota tuli kiinnittää pohjoiseen sisääntuloon, järvimaisemiin, näkyviin Laakso-pohjasta ja keskustaan liittymiseen. Kilpailija sai halutessaan esittää perustelluja muutoksia myös tarkastelualueelle suunnitellun pääpainon ollessa kuitenkin kilpailualueella. Nykyinen Hiidensalmen pientaloalue oli huomioitava suunnittelussa.

Rakentamistavassa tuli hyödyntää Lohjanjärven tarjoama veto-voimatekijä. Rakennukset ja piha-alueet voitiin sijoittaa hyvinkin lähelle rantaviivaa ja kilpailuehdotuksen suunnitelmakokonaisuuden niin edellyttäessä myös nykyisestä rantaviivasta poikkeavasti esimerkiksi täyttömaalle, edellyttäen kuitenkin, että rantaa myötäilevä yleinen, jatkuva kevyen liikenteen yhteys voidaan luontevasti toteuttaa.

Hiidensalmessa pyritään korostamaan lähiliikunnan merkitystä osana asukkaiden arkea. Asuntojen ja liiketilöiden alimman lattiatason tuli olla vähintään +33,35 m. Tämän tason alapuolelle oli sallittua suunnitella vesieristettyjä kellareita rakentamis- ja pumppauskustannukset huomioiden. Rakentamisen tuli olla toteutettavissa alueittain ja vaiheittain rahoitusmahdollisuuksien mukaan. Oli toivottavaa, että osa-alueilla on omat teemansa.

Alueen asuntorakentamisessa tavoiteltiin elinkaariasumisen mallia, ja asuntoja tullaan rakentamaan monipuolisesti erilaisin hallintamuodoin. Kilpailija sai täydentää asumista lähipalveluilla sekä harkitsemallaan määrällä liike- ja toimitilarakentamista.

Kilpailualueelle sijoittuu Lohjan rakennetun ympäristön inventointiluettelon kohteita, joista Lindkulla ja Kokkokallio (Karstuntie 77) edellytettiin säilytettäväksi. Tarkastelualueelle sijoittuu Museoviraston esitys valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

Liikennesuunnitelmat oli esitetty Hiidensalmen osayleiskaava-luonnoksissa eivätkä kilpailuehdotukset saaneet poiketa näistä olennaisesti. Kilpailijat saivat esittää kadunvarren rakennusten sijoittelulla, korttelimuodostuksella tai muilla keinoilla toteutettavia meluntorjuntatoimenpiteitä alueelle. Rantavyöhykkeen tuli olla ympäristöltään korkealaatuinen ja vaihteleva. Pysäköintitilat tuli osoittaa kilpailualueelta - ratkaisut saivat olla joko maantasoisia, maanalaisia, pysäköintikansia tai pysäköintilaitoksia. Erityisesti poistettavien saastuneiden maiden alueelle rakennettaessa tehokkuus ja korkeat kerrosluvut mahdollistavat pysäköinnin sijoittamisen yhtenäisten piha- ja viheralueiden alle.

Hiidensalmi on alueen viherilmeen kannalta keskeinen - rannan tuli muodostaa uudenlainen elementti Lohjanjärven ympäristöön. Alueella sijaitsee joitakin kasvistollisesti arvokkaita kohteita.

Esteettömyysperiaatteiden tuli toteutua sisä- ja ulkotiloissa. Kilpailualueen läpi kulkevan 100 kV:n ilmajohtoon tuli jättää etäisyyttä vähintään 23 m. Muilta osin tekniset verkostot eivät rajoittaneet alueen suunnittelua.

2.4 Kilpailun arvosteluperusteet

Keskeisenä ehdotusten arvosteluperusteena on se, kuinka hyvin ehdotuksessa toteutuvat edellä kuvatut kilpailun tavoitteet ja onko ehdotus sopusoinnussa annettujen suunnitteluohjeiden kanssa. Ratkaisujen tulee olla harkittuja, innovatiivisia ja omaleimaisia. Palkittavien ja lunastettavien suunnitelmien tulee olla toteuttamiskelpoisia ratkaisun perusideoita muuttamatta.

3 KILPAILUN ARVOSTELU

3.1 Ehdotusten yleisarvostelu

Hiidensalmen yleinen ideakilpailu on kartoittanut hyvin monipuolisesti kaupungin keskustan vetovoimaisen kasvusuunnan tulevaisuuden mahdollisuuksia. Jokainen kilpailuun saapuneista ehdotuksista on tuonut esiin uusia ajatuksia, joita aiemmassa keskustelussa ei ole ollut esillä. Kilpailu on siten saavuttanut tavoitteensa erilaisten vaihtoehtojen generaattorina ja kilpailun tulos antaa hyvän pohjan alueen jatkosuunnittelulle.

Arvosteluperusteina kilpailuehdotuksia arvioitaessa on pidetty sitä, kuinka hyvin ehdotukset toteuttavat kilpailun tavoitteita ja kuinka hyvin ne ovat sopusoinnussa annettujen suunnitteluohjeiden kanssa.

Kilpailuohjelmassa mainitut kilpailun tavoitteet liittyivät kaupunkimaiseen ja tehokkaasti rakennettuun omaleimaiseen ympäristöön, korkeaan arkkitehtuurin laatuun, Lohjanjärven kaupunkikuvallisen merkityksen hyödyntämiseen, kaupunki- ja luonnonympäristön vuoropuheluun, asukkaiden ulkoilumahdollisuuksien kehittämiseen ranta-alueilla, teollisuuden ja muiden elinkeinojen toimintaedellytysten säilymiseen, ehdotusten teknisiin ja taloudellisiin toteuttamisedellytyksiin, suunnitelman vaiheittaiseen toteuttamiskelpoisuuteen sekä yleisiin kestäväin kehityksen, ekologian, luonnonympäristön ja maiseman arvojen huomioon ottamiseen.

3.1.1 Kaupunkimaisuus

Yksi aivan keskeisistä kilpailun tavoitteista oli kaupunkimaisuutta tavoittelevan omaleimaisen ja tehokkaasti rakennetun kaupunginosan luominen uusiutuvalle Hiidensalmen alueelle.

Kilpailijat ovat varsin avoimin mielin vastaanottaneet tämän "kaupunkimaisuuden" haasteen. Tavoite on herättänyt näkemyksellistä pohdintaa siitä, mitä "kaupunkimaisuus" tarkoittaa Lohjan tyyppisen ripeästi kasvavan kaupungin keskustan tuntumassa.

Parhaimmillaan kaupunkimaisuus on ehdotuksissa tavoitettu tasapainoisella kokonaisuudella, joka muodostuu rakentamisesta ja niiden väliin jäävästä kaupunkitilasta - kaduista, aukioista, ranta-alueista ja puistoista.

Kaupunkitiloista on parhaimmillaan saatu muodostettua viihtyisiä ja monipuolisesti virikkeisiä asuinympäristön osia, jotka varsinkin ranta-alueiden osalta palvelevat lohjalaisia ja matkailijoita myös laajemmin.

Kaupunkimaisuudelle eräänlaiseksi vastaominaisuudeksi on osoittautunut lähiömäisyys - ennen kaikkea perustuessaan hyvin yksipuolisesti vain yhden tyyppiseen asuntorakentamis-malliin. Avainasioiksi nukkumalähiövaikutelman eliminoimiseksi ovat osoittautuneet eri toimintojen ja asuntorakentamistapojen sekoittuminen ja intiimin kaupunkitilarakenteen synnyttäminen.

Kilpailuehdotusten parhaimmisto osoittaa, että alue on toteutettavissa kaupunkimaisesti ilman täydellistä alueelle sijoitettua palvelurakennettakin.

Erittäin kiinnostava teema kilpailuehdotuksissa oli se, kuinka kaupunkimaisuus on riippuvainen rakentamiskorkeudesta. Kilpailijat olivat yllättävänkin varovasti lähteneet tutkimaan korkean rakentamistavan mahdollisuuksia maisemallisesti kiehtovalla alueella. Selvästi näyttää siltä, että tällainen kilpailussa haettu rakentaminen halutaan yleisemmin sulauttaa maisemaan ja jättää kaupunkimaisuuden tuntu alueen sisäiseksi ominaisuudeksi. Niissä ehdotuksissa, joissa korkeaan rakentamiseen on uskaltauduttu, on helposti keskitytty joko korkean rakentamisen maamerkkimäiseen luonteeseen tai stereotyyppisesti toistettu samaa tornimaista ratkaisua ilman eläytymistä asukkaiden lähiympäristön hienovaraisempiin ominaisuuksiin.

Museoviraston asiantuntijalausunnossa myönteisenä ominaisuutena esitetty pikkukaupunkimaisuus ei kuulunut kilpailuohjelmassa mainittuihin tavoitteisiin. Pikkukaupunkimaisuuden teemasta on kuitenkin laadittu hyvinkin ansiokkaita ehdotuksia.

3.1.2 Lohjanjärven kaupunkikuvallisen merkityksen kolme tasoa

Lohjanjärven merkitystä uuden asuntoalueen vetovoimatekijänä voidaan kilpailun annin perusteella ajatella kolmesta näkökulmasta:

Tärkein ja arvokkain vetovoimaisuutta synnyttävä ominaisuus on esteetön näkymä asunnoista suoraan järvimaisemaan. Tätä ominaisuutta on tavoiteltu useimmissa ehdotuksissa, mutta ei sittenkään kovin rohkein ottein. On vain muutamia ehdotuksia, joissa asuntojen avautuminen järvimaisemaan on määrätietoisesti pidetty suunnittelun kulmakivenä alusta loppuun. Toisena ääripäänä ovat ehdotukset, joissa asuntokortteleiden tasa-arvoisen kohtelun nimissä on jopa tietoisesti vältetty järvinäkymiä - asunnot on avattu ensisijaisesti piha- ja puistomaisemiin ja jätetty ranta ikään kuin kaikkien yhteiseksi omaisuudeksi ja aistittavaksi ainoastaan rantapuistoista ja -väyliltä.

Toisen asteen vetovoimatekijänä voidaan pitää näkymien avaamista järvelle asuntopihojen tai lähialueiden ulkotiloista.

Kolmas taso - eikä merkityksetön sekään - on Lohjanjärven tunnun luominen alueen sisälle ja sujuvien yhteyksien varmistaminen rannoille. Tällä kolmannen tason vetovoimatekijällä pyritään synnyttämään alueelle tietoisuus vesielementin läsnäolosta asunnon välittömässä läheisyydessä.

Kaikista näistä vaihtoehdoista on löydettävissä onnistuneita osaratkaisuja. Parhaat ehdotuksista tarjoavat erilaisia lähestymistapoja sisältäviä koosteita näistä ominaisuuksista. Niissä asuntoja ja kaupunkitiloja avataan järvimaiseman lisäksi luontevalla tavalla myös viheralueille.

3.1.3 Kaupunki- ja luonnonympäristön vuoropuhelu

Hyväksi lähestymistavaksi alueen kaupunki- ja luonnonympäristön vuoropuheluun on osoittautunut "tiivin rakentamisen ja väljän luonnon" -periaate. Niihin kilpailualueen osiin, joihin rakennetaan, rakennetaan tiiviisti ja kaupunkimaisesti ja samalla jätetään väljästi luontoa ja rantavyöhykettä yleiseen viihtymiseen ja virkistykseen käyttöön. Väljät vapaa-alueet voidaan nähdä myös tulevien sukupolvien harkintaan jätettäväksi tulevaisuuden reserviksi.

3.1.4 Rantojen käsittely

Rantoja on kilpailuehdotuksissa käsitelty monella eri lähestymistavalla. Ääripäinä ratkaisuihin ovat täysin kaupunkimainen pengerrytetty rantabulevardi mittavine istuksineen ja kivettyine väylineen ja aukioineen. Toisessa päästä kirjoja löytyy täysin käsittelemättä jätetty hyvin luonnonmukainen rantavyöhyke. Luonnonmukaiseen rantavyöhykkeeseen näyttävät kuuluvan runsas puusto, maapohjaiset mutkittavat rantapolut ja vain niukasti hoitoa kaipaava lähivirkistysalueiden käsittely.

Luontevana ja toteutuskustannuksiltaan kohtuullisena ratkaisuvaihtoehtona voidaan pitää mallia, jossa osa (yleensä kilpailualueen pohjoisosaa) jätetään pääasiassa luonnonmukaiseen asuun ja rakennetumpi rannan käsittely keskitetään kilpailualueen länsiosaan, joka on alueen keskeistä ydintä. Parhaimmillaan sinne on sijoitettu myös onnistuneella tavalla aluetta ja myös ulkopuolisia palvelevia marina- ja venesatamatoimintoja.

Palkintolautakunta on yleisesti katsoen kuitenkin todennut sekä luonnonmukaisen että rakennetun rannan käsittelyn olevan kilpailualueella mahdollinen.

3.1.5 Saapuminen kaupunkiin

Kilpailualueen asema Lohjan kaupunkirakenteessa on muuttumassa. Moottoritien valmistumisen myötä alueesta tulee tärkeä läntinen sisäänvalo ja portti kaupunkiin. Kilpailuehdotuksissa on kaupunkiin saapumisen teemaa valotettu monesta näkökulmasta. Porttimaisissa ratkaisuihin Hiidensalmen sillan tuntumaan sisäänvaloväylän molemmille puolille on esitetty korkeahkoa tai tiiviisti väylän varteen sijoitettavaa rakentamista osoittamaan kaupunkiin saapumista. Huonona vaihtoehtona on pidetty sitä, jos rakentaminen ei ota kantaa sisäänvaloväylään muuten kuin teknisenä ongelmana.

3.1.6 Liikenneympäristö

Sisäänvaloväylän liikenne- ja liikkumisympäristön käsittelyllä on saavutettavissa ominaisuuksia, joilla kaupunkiin saapumisen ja kaupungista lähtemisen elämystä ja tuntua voidaan jalostaa. Yksinkertaisin ja ratkaisuihin hyvin yleisesti esiintyvä ratkaisutapa on oikein sijoitetun kiertoliittymän sijoittaminen strategisesti valittuun ja ajonopeuksien hidastamista edellyttävään kohtaan.

Oikein ajateltuna kiertoliittymästä keskustaan päin liikenneympäristön on perusteltua olla kaupunkimainen eikä liiallisiin ajonopeuksiin rohkaisevasti maantiemäinen. Joka tapauksessa sisäänvaloväylän liikennemäärät tulevat kasvamaan sellaisiksi, että oikein mietityssä kaupunkirakenteellisessa järjestelyssä on pyrittävä minimoimaan liittymien tarve pääväylälle.

Muutamit kilpailuehdotukset ovat kilpailuohjelmasta poiketen esittäneet sisäänvaloväylälle yleissuunnitelmasta poikkeavaa linjausta. Sinänsä kiinnostavilla tutkimilla ei kuitenkaan ole saavutettu olennaisia etuja kilpailukohteen käsittelyssä.

Keskusta-alueen / kaupungin reunaksi liikenteellisessä mielessä on tutkittu myös erilaisia aukiosommitelmia ja jopa pääväylän jakamista kahteen haaraan hahmotellusta aukioista kaupunkiin päin. Sinänsä kiinnostavat tutkimat ovat yleensä jääneet keskenkutoisiksi eikä viihtyisän aukion ja toimivan liikenneväylän lähtökohtaista ristiriitaa ole saatu ratkaistua.

Pääväylälle ajateltu ajoneuvotiheys synnyttää uusille asuntoalueille myös meluhäiriötä, jota vastaan on suojauduttava. Aika useassakin ehdotuksessa melulta suojautuminen on noussut lähes päärooliin kaupunkikuvassa - ikävimmillään jopa pääosa asuntorakentamisesta uhrataan melumuurimaiseen ja ilmeeltään yksitotiseen rakentamiseen sisäänvaloväylän varteen. Aivan oikeasuuntainen tavoite on suojata asuinkortteleiden ulko-oleskeluun varattuja alueita melulta nimenomaan rakennuksin. Tällöin vältytään kaupunkiympäristölle vieraalta melumuuri- ja meluvallirakentamiselta. Tämän ei kuitenkaan pitäisi johtaa jäsentymättömän kaavamaiseen muurirakentamiseen. Parhaimmat ehdotukset osoittavatkin, että tasapainoisia ratkaisumalleja on näinkin kapealla alueella löydettävissä.

Runsaasti vaativia reunaehtoja sisältävällä alueella on kokooja- ja asuntokatualueen luontevan hierarkian luominen osoittautunut vaativaksi. Osa-alueiden katuverkosta on helposti muodostunut komplisoidun monipolvinen tai liian pitkiin katuyhteyksiin perustuva. Yksinkertaisuus ja maltillinen mittakaava ovat tälläkin osa-alueella hyviksi osoittautuneita ominaisuuksia.

3.1.7 Pysäköintiratkaisut

Kilpailijat ovat rohkeasti käyttäneet kilpailuohjelmassa suotua mahdollisuutta ratkaista alueen pysäköinti maanalaisena, mutta keskitetysti pysäköintilaitoksiin sijoittaminen on jäänyt harvinaisemmaksi ratkaisuksi. Maanlaiseen tai yleisemminkin rakenteelliseen pysäköintiin päädyttäessä haastavaksi muodostuu ratkaisujen taloudellinen ja tekninen toteuttamiskelpoisuus.

Ongelmallisia ovat ratkaisut, joissa yksiköt ovat liian pieniä, jolloin kustannukset autopaikkaa kohti nousevat kohtuuttomiksi tai toisaalta yksiköt ovat liian suuria, jolloin pysäköinnin toteutuksen ajoittaminen vaiheittain toteutuvalla alueella muodostuu pulmalliseksi.

Ongelmia ovat synnyttäneet myös aivan rannan tuntumassa tai jopa rakennettaviin saariin toteutetut asuinkorttelit. Niissä usein järven pinnan korkeustason alapuolelle ulottuvat pysäköintitilat synnyttävät vaativia teknisiä rakenteita, jotka kustannussyistä pahimmillaan romuttavat koko ratkaisun toteutettavuuden.

3.1.8 Kevyt liikenne

Kevyen liikenteen järjestäminen kilpailualueella ei pääsääntöisesti ole tuottanut ongelmia suunnittelussa. Ehdotuksissa yhteydet keskustan suuntaan, Hiidensalmen sillan kautta luoteeseen sekä rannoille ja viheralueille toteutuvat kiitettävästi. Ongelmia aiheuttaa eniten suhtautuminen sisääntuloväylän ylityksiin. Luontevimpia ovat maantasaoratkaisut, joissa ylitys toteutetaan kohdissa, joissa ajoneuvoliikenteen nopeudet alenevat muutoinkin kuten risteysten tai kiertoliittymien tuntumassa. Toteuttamistalouden ja käytettävyyden kannalta heikompi ratkaisu on sisääntuloväylän alittavat väylät. Alitus on perusteltavissa oikeastaan vain maantasaosena aivan ranta- viivan tuntumassa siltarakenteen ali.

3.1.9 Arkkitehtoninen laatu

Tämän tyyppisessä aluesuunnittelua ensisijaisesti käsittelevässä ideakilpailussa rakennussuunnittelun arkkitehtoninen laatu välittyy ennen kaikkea perspektiivinäkymistä ja julkisivukaavioista.

Kilpailun luonteeseen on kuulunut se, että arkkitehtuurin laatuakin arvioidaan ennen kaikkea kaupunkiarkkitehtuurin laadun perusteella. Silloin keskeiseen sijaan nousevat kaupunkitilan arkkitehtoniset ominaisuudet: katutila, aukiot, rantaväylät, puistot, pihojen tilalliset ominaisuudet jne.

Kilpailua arvosteltaessa on arkkitehtoniin yksityiskohtiin ulottuvat ominaisuudet arvioitu lähinnä käsi alanäytteinä suunnittelijan ammattitaidosta. Arkkitehtoninen laatu on näin arvioiden osoittautunut lähes läpimenevästi varsin korkeaksi.

Komeimmat yksittäiset kaupunkitilat on muutamissa ehdotuksissa synnytetty Lohjanjärven rannalle luotuihin ylväisiin asunto- ja julkisella rakentamisella rajattuihin ranta-aukioihin ja venemariinoin.

Viehättävimmillään katutilat ovat vaihtelevissa pihakatutyypissä oleskeluun ja viivähtämiseen houkuttelevissa ja parhaimmillaan järvimaisemaan avautuvissa visioissa.

3.1.10 Esteettömyys

Kilpailualueen topografisesti ongelmattomista lähtökohdista johtuen esteettömän liikkumisympäristön luominen ei näyttäisi olevan Hiidensalmen alueella erityinen ongelma. Ainoita yksittäisiä virheitä ovat joissain ehdotuksissa esitetyt aukio- ja pihatiloihin liittyvät porrastajärjestelyt. Nämäkin ajattelematomudet ovat kivuttomasti korjattavissa.

3.1.11 Historian näkyminen

Kilpailuohjelmassa osallistujia rohkaistiin ideoimaan alueen historian näkymistä ja esille tuomista uusiutuvassa rakenteessa.

Kilpailijat ovat varsin niukasti tarttuneet tähän mahdollisuuteen. Ehkäpä paikallishistorialliset teemat on koettu kuuluvan säilytettäviin alueen osiin ja uutta haluttu luoda vanhaa kunnioittaen, mutta oman aikansa lähtökohdista.

Historiallista jatkumoa on käytetty lähinnä uusien osien nimittämisessä, Taimiston alueen puutarhakaupunkimaisessa käsitelyssä tai rantapuiston luonteessa. Yksittäiset tapulikortteliaiheet ja ehkäpä yleisemminkin puurakentaminen on joissain ehdotuksissa viitteenä saha- ja puualan toimintaan.

Ehdotuksissa on toki suhtauduttu kunnioittavasti suojeltaviksi määriteltyihin kulttuuriympäristön osiin - jopa niin, että niiden ympäristöön on pääsääntöisesti jätetty historiallista arvoa korostavaa väljyyttä. Kuten Museovirastokin asiantuntijalausunnossaan toteaa, on alueen pohjoisrannan säilyminen luonnonmukaisuutta tavoittelevassa asussa myös historian kunnioittamista.

3.1.12 Elinkeinoelämän ja teollisuuden toimintaedellytykset

Kilpailun tulos on osoittanut, että aluetta voidaan kehittää hyvin kokonaisvaltaisesti ilman, että alueen ja lähiympäristön elinkeinoelämän ja teollisuuden toimintaedellytykset vaarantuvat.

Joissain kilpailuehdotuksissa Tytyrin länsirinteeseen sijoitettu uudisrakentaminen on hyvin pitkälle tulevaisuuteen alueen mahdollisuuksia visioitaessa kiinnostava mahdollisuus. Jos suunnitelma olennaisilta osiltaan perustuu jo lähitulevaisuudessa rinteeseen mittavaan uudisrakentamiseen - erityisesti asuntorakentamisena - on lähestymistapaa pidettävä virheellisenä.

Toimintaansa jatkavaan Pitkäniemen teollisuusrataan kiinni tai suorastaan sen päälle osoitettu rakentaminen tai radan useasta kohtaa ylittävä liikenneverkko on niin ikään havaittu harkitsemattomiksi.

Kilpailualueen pohjoisosan, järven rantojen ja etäämmällä Taimiston alueelle esitetyt maankäyttöratkaisut ovat ongelmattomia.

3.1.13 Tekniset ja taloudelliset toteuttamisedellytykset

Ehdotusten laatijat ovat suhtautuneet vaihtelevantasoisella vakavuudella suunnitelmien teknis-taloudelliseen toteuttamiskelpoisuuteen. Teknisesti kaikki ajatukset ovat toteutettavissa, mutta vaativimmat ratkaisut edellyttävät taloudellisia panostuksia, jotka eivät ole suhteessa hyötyyn.

Kilpailun arvostelun aikana ilmeni esimerkiksi alueeseen liittyviä geoteknisiä ominaisuuksia, joita kilpailuohjelmaa laadittaessa ei ole ollut tiedossa. Näiden tietojen ei ole voitu katsoa vaikuttavan arvosteluun, vaan niiden asettamat vaatimukset tullaan ottamaan huomioon täsmällisemmin alueen jatkosuunnittelussa.

Kaavataloudellisessa mielessä vaativimpia kohteita ovat rannan muokkaus rantamuureineen, venesatamineen ja marina-alueineen (erityisesti uusien asunto- tai puistosaarien rakentaminen), pysäköintilaitosten toteuttaminen (erityisesti rannan tuntumassa alaville alueilla), liikenneväylien siirtämiset sekä palvelurakentaminen.

3.1.14 Toteuttamiskelpoisuus vaiheittain

Kilpailualueen rakentuminen tulee jakaantumaan pitkälle ajanjaksolle. Tämän ottaminen huomioon on yksi ehdotusten arvioiduista ominaisuuksista. Pitkä toteuttamisjänne ja vaiheittaisen toteuttamisen harkinta on joiltain ehdotusten laatijoilta jäänyt huomaamatta. Kärkipään ehdotukset ovat vaiheistamisen vaatimukset kuitenkin pääsääntöisesti ymmärtäneet.

Ongelmallisia ovat yhteen vahvaan kokonaisajatukseseen tai kokonaisuuteen rakentuvat mallit. Näissä on vaarana se, että toteuttamisen eri vaiheissa alueella on ikävä keskeneräisyyden leima. Parhaaksi lähestymistavaksi on todettu sellainen, jossa kilpailualue jakaantuu hieman erityyppisiin sekä ainakin toiminnallisessa ja kaupunkikuvallisessa mielessä toisistaan riippumattomiin yksiköihin.

Virheenä on pidetty myös sitä, että kortteleiden toteuttaminen esimerkiksi piha-, kulkuyhteys- tai pysäköintijärjestelyjen osalta ovat riippuvaisia lähiympäristön muiden kortteleiden toteuttamisaikataulusta. Hyvin harkittu vaiheittaisuus ei ole tiukasti riippuvainen yhdestä toteuttamismallista, vaan sisältää myös vaihtoehtoisia toteuttamisjärjestyksiä.

3.2 Havaintoja ratkaisuista kilpailualueen eri osiin

3.2.1 Hiidensalmen pohjoisosa

Kilpailualueen pohjoisosa Hiidensalmen sillan molemmin puolin on jokseenkin kaikissa ehdotuksissa uudisrakentamisen painopistealue. Ratkaisua voidaan pitää kilpailun tavoitteet huomioiden aivan oikeana valintana. Kilpailuohjelmassa ohjeellisia noudatettaviksi esitetyt kaksi vaihtoehtoa Tytyri-Hiidensalmen osayleiskaavaksi ovat selvästi vaikuttaneet kilpailun antiin: silmiinpistävä moni kilpailijoista on hahmotellut pohjoisimpaan osaan eli sillan itäpuolelle osayleiskaavavaihtoehto B:n mukaista pientalovaltaista asumista. Tätä on kuitenkin kaava- ja toteuttamistaloudellisesta näkökulmasta pidetty vahvasti saastuneita maa-alueita sisältävässä ympäristössä ongelmallisena valintana.

3.2.2 Taimiston ja Tytyrin alue

Taimiston alueelle on kilpailuehdotusten synnyttämän vertailun pohjalta löydettävissä kolme erilaista päävaihtoehtoa: ensinnäkin alue voidaan käsittää keskeisenä kaupunkirakenteellisenä linkkinä Hiidensalmen pohjoisosan sekä Roution ja Lohjan keskustan välillä. Rakentamalla Taimiston alue

kaupunkimaisesti ikään kuin kurotaan uudisalueet osaksi vanhan keskustan laajenemista.

Toinen esitetty maankäyttövaihtoehto jättää Taimiston alueen jokseenkin rakentamattomaksi ja alueelle ositetaan uuden sisääntulotien varteen ja Tennariin liittyen lähinnä virkistys- ja liikuntapalveluja. Tässä vaihtoehdossa olennaista on alueen jääminen reserviksi tuleville vuosikymmenille. Erityisperusteen tämän vaihtoehdon ansioille tuo näkemys siitä, että muutoksia Tytyrin teollisuuden toimintaan ei ole tiedossa. Aluetta koskevia ratkaisuja siis kannattaa tämän lähestymistavan mukaan siirtää tuonnemmaksi.

Kolmas vaihtoehtoista jättää pääosan Taimiston alueesta rakentamattomaksi, mutta täydentää Karstuntien länsipuolista Hiidensalmen pientaloaluetta itään pääasiassa olemassa olevaa liikenneverkkoa ja infraa hyödyntäen.

Eräissä ehdotuksissa on itse Tytyrin länsirinteeseen esitetty hienoimmillaan jopa järvinäkymiä tarjoavaa uudisrakentamista. Tässä vaiheessa rinteeseen rakentaminen on kuitenkin lyhytjänteistä ja Tytyrin aluetta lienee syytä tutkia omana kokonaisuutenaan myöhemmissä maankäyttötarkasteluissa.

3.2.3 Hiidensalmen länsiranta ja Satamaniemi

Hiidensalmen länsirannan ja Satamaniemen alue on osoittautunut ihanteellisista maisemallisista ja ilmansuunnallisista lähtökohdistaan huolimatta hankalasti ratkaistavaksi kilpailualueen osaksi - mitä ilmeisimmin rautatien ja rannan väliin jäävän alueen kapeuden takia. Alueen kapeus on houkuttellut monia kilpailijoita hyvin kalliisiin täyttö- ja rannanmuokkaustoimenpiteisiin. Lopputuloksena on luotu parhaimmillaan hyvinkin kiehtovaa ranta-asumista, rohkeimmillaan jopa erillisiä asuntoaluesaa-ria. Toteuttamistaloudellisesta näkökulmasta ratkaisut ovat erittäin vaativia, mutta teoreettisina ideatutkimina ajatukset ovat hyvin mielenkiintoisia.

Länsirannan alue kuuluu Taimiston alueen tapaan niihin kilpailualueen osiin, joissa maltillinen viher- tai vapaa-alue-ratkaisu on aivan varteenotettava vaihtoehto odottamaan muutoksia esimerkiksi raideliikenteen tulevaisuudesta.

3.2.4 Pappila-Lindkullan ja Tennarin alueet

Pappila-Lindkullan ja Tennarin alueille esitetyt ratkaisut on ohjannut kilpailuohjelman liitteenä esitetty alueen asemakaavaluonnos. Kaavaluonnoksen henkiset ratkaisut ovatkin osoittautuneet alueelle luontevimmaksi lähestymistavaksi. Tennarin alueelle esitetyt mittavat kokoontumis- ja urheilurakennukset ovat tutkimisen arvoinen aluetta täydentävä elementti. Komeasta uudisrakennuksesta on parhaimmillaan luotu koko Taimiston alueen maisemaa hallitseva maamerkkimäinen kohokohta.

3.2.5 Hiidensalmen nykyisen asuntoalueen itäpuoli

Nykyiseen Hiidensalmen asuntoalueeseen on lähes kaikissa ehdotuksissa esitetty jonkin tyyppistä täydennystä. Parhaimmillaan ehdotukset ovat silloin, kun täydennysrakentaminen liittyy mittakaavallisesti ja rakentamistavaltaan olemassa olevaan rakenteeseen. Kauempana idässä rakentamiskorkeus voi jo jonkin verran noustakin. Luontevin täydennysrakentamisen määrä saavutetaan silloin, kun vielä nojaututaan pääasiassa olemassa olevaan katuverkkoon sen välityskykyä kohtuuttoman koville venyttämättä.

Joissain ehdotuksissa on uudisrakentamisessa lähestymistavaksi valittu vastakohtan luominen olemassa olevalle pientaloalueelle esimerkiksi tehokkaan kerrostalorakentamisen avulla. Tätä lähestymistapaa palkintolautakunta ei ole pitänyt onnistuneena ratkaisuna.

3.2.6 Tarkastelualue

Kilpailijat ovat kilpailualueelle osoittamissaan ratkaisuissa arvioineet huolellisesti tarkastelualueen roolin. Ehdotuksissa on kuitenkin hyvin varovasti rohjettu esittää tarkastelualueelle uusia maankäyttöratkaisuja. Ajatuksia avolouhoksen käsittelemiseksi on esitetty joissain selostuksissa mutta esimerkiksi tärkeänä pidettävään Hiidensalmen sillan länsipuoliseen alueeseen ei kehittämisehdotuksia saatu.

3.3 Ehdotuskohtaiset arvostelut

1 Petterin Perintö

Ehdotus jakaantuu eri osa-alueiden käsittelyn suhteen selkeästi erityyppisiin ja luontevasti vaihteittain toteutettavissa oleviin osiin.

Rakentamisen määrästä huomattavin osa painottuu länsirannalle hahmoteltuun pistetalomalliin perustuvaan kerrostaloalueeseen. Kaikkiin taloihin ajateltu järvinäkymä on tavoitteena oikea, mutta jää hieman liian ahtaaksi sommitellulla alueella hiukan teoreettiseksi. Sinänsä komea marina-alue kaupunkimaisine aukioineen sijaitsee liikenteellisesti jossain määrin hankalasti synnyttäen harmillista ajoneuvoliikennettä asuntoalueen läpi.

Pohjoiskärjen mahdollisuuksia ehdotuksessa ei pientalorakentamisella ole kyetty täysimääräisesti hyödyntämään. Taimiston alueen ilmansuunnallisesti hyvin asettuvat kerrostalokorttelit jäävät kaupunkirakenteessa irrallisiksi - ne eivät tukeudu oikein mihinkään.

Liikenteelliset ratkaisut ovat pääosin sujuvia. Kiertoliittymän kaupungin puoleiselle sisääntulotien osuudelle olisi toivonut kuitenkin katumaisempaa jäsentelytapaa esitetyn maantie-

mäisen käsittelyn sijaan. Pohjoisosasta kohti kaupunkia esitetty kevyen liikenteen reitti erillään ajoneuvoliikenteestä on varsin viehättävä. Maantasoon osoitetut pysäköintiratkaisut ovat realistisia, mutta pohjoisen kerrostaloalueen osalta osin alimitoitettuja.

Heikoimmillaan ehdotus on lähiympäristön ja kokonaisarkkitehtuurin virittelyssä – visualisoinneista välittyvä miljöokuva on ilmeeltään varsin kovaa.

2 Kruunu

Ehdotuksen positiivisimpana asiana voidaan pitää määrätietoista tarttumista korkean rakentamisen haasteeseen. Lopputuloksen vaikutusta Lohjanjärven ympäristöön on kuitenkin pidettävä liian rankkana. Etuna on taas pidettävä sitä, että suurimmasta osasta asuntoja aukeaa esteetön näkymä järvelle. Toistamalla samaa torniäihettä aivan rantaviivan tuntumassa ei kuitenkaan ole onnistuttu luomaan erityisen viihtyisää lähiympäristöä. Myös metsätornit on esitetty luonnosmaisesti, eikä alueen lopullisesta ilmeestä synny selkeää vaikutelmaa.

Rantavyöhykkeeseen rajautuvat rantakorttelit ovat melko suojaaisia, mutta niiden mittakaava on varsinkin Karstuntien itäpuolella liian monumentaalinen. Isoille pihuille on ehdotettu kansipysäköintiä, jonka maisemointiin liittyy suuria haasteita. Kaksitasoinen pysäköinti on sinänsä ratkaistu nokkelasti ja tehokkaasti. Liikenne ratkaisu on selkeän yksinkertainen. Pohjoisosaan on sijoitettu kaksi venesatama-alueita ja esitetty myös niille soveltuva pysäköintiratkaisu.

Kilpailualueen sisäosan keskustarakennelma on hieman repaleinen, samoin tilanmuodostuksessa on ongelmia. Se, tuoko suuren rantatorin yhteyteen rakennettu satama-allas ympäristöllistä lisäarvoa, jää perustelematta. Lounaisrannalle sijoitettu, sinänsä omaperäinen ja mielenkiintoinen rantarivitaloalue jää kokonaisuudesta hiukan irralliseksi.

Sisääntulotien alikulku on ongelmallinen ja sijoitettu korkeusasemaltaan pohjaveden alapuolelle. Yhtenäinen rantaraitti on positiivinen piirre. Lisäksi ehdotuksessa on paljon erilaisia viheralueita, mikä lisää ehdotuksen arvoa.

Sisääntuloväylän varteen sijoittuvat korkeat asuinkorttelit muodostavat alueen keskiosan asuntoaluetta melulta suojaavan rakenteen. Teollisuusradalle on esitetty sisääntulotien tasoristeyksen lisäksi kolme muuta tasoristeyttä, joita ei edes olisi mahdollista toteuttaa, vaan tulisi esittää muita vaihtoehtoja.

3 Joutsenten laulu

Futuristinen, erittäin idearikas ja raikas tulevaisuuden visio. Monet ehdotuksen viehättävistä ajatuksista eivät kuitenkaan ole toteuttamiskelpoisia joko ympäristöllisistä tai kaavataloudellisista syistä.

Saharantaan vedenpäälle esitetty tiivis omakotitalojen nauha työntyy tarpeettoman pitkälle syvän veden alueelle. Lähes sama vaikutelma olisi saavutettu vetämällä nauha kiinni nykyiseen

rantaviivaan ja tekemällä kanavasta (Hiidensuvanto) huomattavasti kapeampi. Tällöin myös rantapromenadi olisi paremmin tullut kaikkien ulkoilijoiden käyttöön. Ranta-alueen täydellinen privatisointi näin lähellä kaupungin keskustaa ei tunnu hyvältä ratkaisulta - ehdotuksen kokonaisidea olisi todennäköisesti toiminut vaikka ranta-asumisen edessä kulkisikin kevyenliikenteen väylä.

Hiidensalmen itäpuolinen veden päälle rakentaminen on puolestaan maisemallisesti kyseenalaista. Tämä Hiidensalmelle johtava kurouma on maisemallisesti arvokas ja herkkä, eikä se kestäisi voimakkaan omakotirakentamisen tuomaa ympäristövaikutusta. Hiidensalmelle voimakkaan vertauskuvallisen hahmon synnyttäminen olisi onnistunut vähemmälläkin keinoilla. Esitetty hieno sisääntuloalue puistoinen, tuulimyllytorneineen ja muine taidokkaasti suunniteltuine palvelurakennuksiin olisi sinänsä riittänyt.

Sisääntulotien linjauksen siirtäminen itään ja sen reunustaminen tiiviillä toimitila- ja asuinrakennusten rintamalla on yksi ehdotuksen mielenkiintoisimmista ajatuksista. Rakennusrintama kuroo hienosti kiinni Lohjan keskustan kaupunkirakennetta. Rakennusten länsipuolelle nykyiselle Taimiston pellolle muodostuu suojaista viheraluetta, johon Hiidensalmen omakotialueen täydennysrakentaminen hienosti rajautuu. Valitettavasti linjauksen siirtäminen näin lähelle Kalkkitechdasta ei ole tehtaan toiminnallisista näkökulmista lähitulevaisuudessa mahdollista.

Kokonaisuudessaan erittäin intensiivinen ehdotus, jonka jatkokehittäminen toteutuskelpoisempaan suuntaan saattaisi kuitenkin ratkaisevasti tuhua sen viehätysvoimaa

4 Hiidenkivi

Sommitelma on jänävä, ja muodostetuissa kolmessa osa-alueessa on kaikilla omat identiteettinsä ja korttelimaailmansa.

Uuden sisäänajotien pohjoisosaan muodostuu Hiidensalmen uuteen luonteeseen sopiva katutila. Puukeskuksen alueelle on suunniteltu tiiviit kaupunkimaiset "suurkorttelit", jotka eivät avaa järvinäkymiä asunnoista parhaalla mahdollisella tavalla. Korttelirakenne antaa hyvän melusuojan korttelin sisäosiin. Katutilat vaikuttavat tarpeettoman tiukoilta. Merinän ympäristö on kaupunkitaltaan kiinnostava ja mittakaavaltaan miellyttävä - siihen liittyvä aukoiden sarja luo hyvän lisän kaupunkikuvaan.

Puukeskukselle vastakohtaan muodostava itäosan rivitaloalue vaikuttaa liian tiiviiltä, eikä järvinäkymiä avaudu useimmista asunnoista.

Taimiston pientalokorttelit ovat mittakaavaltaan uskottavia ja korttelipiha-tema toimiva.

Teollisuuden toimintaedellytykset on huomioitu hyvin jättämällä Taimiston peltoaukea istutetuksi puistoalueeksi.

Uusi katuverkko on pyritty minimoimaan ja ratkaisu on pääpiirteissään selkeä, taloudellinen ja onnistunut. Rantaraitti polveilee vaihtelevasti luonnontilaisemmasta urbaanin rakennettuihin paikkoihin. Puukeskuksen alueen korttelit halkova reitti muodos-

taa kiinnostavan vihersuonen muuten raskaasti jäsennellylle osa-alueelle.

5 Verso

Arkkitehtonisesti vahva ja kaupunkikuvallisesti rikas ehdotus, jota voi luonnehtia omaperäiseksi ja veistokselliseksi kokonaisuudeksi. Lohkaremaisuuksellaan se luo Hiidensalmesta uuden kehittyvän Lohjan vahvan vertauskuvan. Myös ehdotuksen kaavataloudelliset lähtökohdat ovat palkintolautakunnan asiantuntijoiden suorittamassa vertailutarkastelussa kilpailun ehdotonta huippua.

Rakentamisen paikat ovat oikeasuuntaisesti harkittuja. Uudisrakentaminen painottuu voimakkaasti kilpailualueen pohjoisosaan ja jättää Taimiston ja Lindkullan alueet hienovaraisen täydennysrakentamisen alueiksi. Taimiston puiston käsitteleminen kevyellä kädellä vaikuttaa oikealta ratkaisulta jättäen koko Tytyrin alueen tulevaisuuden 'reserviksi'. Ehdotus on tiiviytensä ansiosta ympäristöystävällinen ja jättää laajoja viheralueita asukkaiden käyttöön.

Kaupunkirakenne on positiivisella tavalla urbaania. Polveilevasta katutilasta on onnistuttu luomaan rikas ja elämyksellinen tilasarja. Katutila hengittää rakennusten välestä luonnonmukaisille viheralueille ja pihat aukeavat järjestään hyvin ilma-suuntiin. Sisääntulotien risteysalueesta on muodostettu alueen keskus, johon toimitilarakentaminen ja palvelut keskittyvät. Alueella sijaitseva 9-kerroksinen toimitilarakennus voisi palkintolautakunnan mielestä olla selkeänä maamerkinä korkeampi, mikä saattaisi olla kokonaisuudelle vain eduksi.

Asuinrakennusten typologia on ehdotuksen yksinkertaisesta perusratkaisusta huolimatta rikasta ja hierarkisesti oikein jäsenneltyä. Korkeampaa rakentamista on sijoitettu siten, että otollisimmat näkymät aukeavat järvelle, kuitenkin hienovaraisesti järvimaisemaan suhtautuen. Monimuotoisen katutilan varrelta löytyy aidosti urbaania rakentamista ja alueen metsän puoleiselta reunalta matalampia puistoalueisiin rajautuvia pienkerrostaloja.

Ehdotuksen suurimpana ongelmana on vahvan kokonaisuuden mukanaan tuoma jakamisen vaikeus eri toteuttajatahojen kesken. Ongelman ratkaisu edellyttää tasokasta asemakaavasuunnittelua ja rakentamista järjellä tavalla ohjailevia asemakaavamääräyksiä. Veden päälle rakennetut korttelit eivät sellaisenaan ole taloudellisesti, teknisesti eivätkä maisemallisesti täysin toteuttamiskelpoisia, mutta ehdotuksen jatkokehittämisessä on mahdollista parantaa korttelin toteuttamisedellytyksiä ratkaisun onnistunutta perusrakennetta tuhoamatta.

Ehdotuksessa on saatu muihin kilpailuehdotuksiin verrattuna vähäisellä katumäärällä aikaan elävä ja toimiva ratkaisu. Viihtyisien katutilojen sekä laajojen viheralueiden toteutus edellyttää kaupungilta ja tulevilta taloyhtiöiltä panostuksia ja hyvää yhteistyötä.

Liikennemelun torjuminen on huomioitu pääkadun varren muuta aluetta korkeammalla rakentamisella ja rakenteellisilla meluesteillä. Kevyenliikenteen verkosto on kattava ja rantaraitti on

esitetty yhtenäisenä. Kevytiliikenneyhteydet rakennettaville alueille ovat hyvät.

Asuinkortteleiden pysäköinti on ratkaistu maanalaisilla pysäköintikellareilla ja pihakansien alla. Ranta-alueet on esitetty hyvin hoidettuina luonnonmukaisina viheralueina. Viheryhteydet liittyvät kapeilla puistokäytävillä alueen sisäiseen kokoojakatuun.

6 Solaris Radialis

Voimakkaan näkemyksellinen ehdotus, joka kuitenkin kärsii esitysmateriaalin keskeneräisyydestä. Viheralueiden ja ympäristön jääminen pois 3D-kuvista on vaikeuttanut kokonaisuuden tarkastelua.

Ympyrän sektoriin asetettu säteittäinen rakennusryhmittely terassitaloineen on formalismissaan vaikuttava kokonaisuus, mutta ei palkintolautakunnan mielestä sellaisenaan sovellu lohjalaiseen kaupunkiympäristöön.

Avolouhoksen puoleinen pientaloalue on sinänsä komeasti ja ammattitaitoisesti toteutettu, mutta saastuneen maan päälle rakennettuna se on kaavataloudellisesti vaikea toteuttaa. Taimiston alue on liian tasapoljentoinen eikä luontevasti täydennä aluetta eikä myöskään onnistu kuromaan kiinni Lohjan keskustan kaupunkirakennetta.

Rakennusten ja jopa asuntojen pohjaratkaisuja on tutkittu huolellisesti, mikä sinänsä on hyvä asia, mutta tämä ei ole riittänyt vakuuttamaan terassitalokorttelin perusratkaisun toteuttamiskelpoisuutta. Omakotitalojen alueella asuntopohjat ovat onnistuneita.

7 Motown

Kilpailun urbaanein ja tehokkain ratkaisu. Ehdotus on virtuoosimainen kaupunkivisio, joka herättäisi mielenkiintoa laajalti myös Suomen rajojen ulkopuolella.

Ehdotuksen heikko puoli on sen ylitsepurseava runsaus ja "kirkasotsainen" epärealistisuus. Rakentamisen sijoittaminen tekosaarille on merkittävästi huonontanut ehdotuksen kaavataloudellisuutta ja siten toteutuskelpoisuutta. Ensisilmäyksellä ehdotuksen viehätysvoima perustuu laajasti näihin saariin, mutta myös kilpailualueen muut osat on käsitelty korkeaa ammattitaitoa osoittaen. Täten ehdotus ei lainkaan elä pelkätään näiden saarien varassa. Neljäntenä saarena esitetty amebamainen kortteli on myös onnistunut ratkaisu. Se on mitoitukseltaan ja näkymiltään onnistunut sekä lähes yhtä elämyksellinen kuin kalliit saariratkaisut.

Hiidensalmen keskusta on ratkaistu onnistuneesti. Ehdotuksen tornirakennus on ehdottomasti kilpailun parhaimpia maamerkkejä. Teollisuusradan linjausta noudattelevan rakennusmuurin toteuttamisedellytyksiä tilanpuutteen takia epäillään.

Taimiston pellolle esitetty voimakas rakentaminen on pitkällä tähtäimellä harkitsemisen arvoinen idea. Ehdotus onnistuu

sitomaan Hiidensalmen kilpailuohjelmassa toivotulla tavalla, hyvin voimakkaalla otteella, kilpailualueen kaupungin keskustaan.

Palkintolautakunta suosittelee ehdotuksen jatkokehittelyä saarien osalta, koska kaavataloudellisen selvityksen yhteydessä on käynyt ilmi, että länsirannan rantarakentaminen vesialueen päälle ei esitetyssä muodossa voi toteutua. Järvenpohjan vaikeita perustamisolosuhteita ei oltu kilpailua ennen riittävän laajasti tutkittu, eivätkä ne siten olleet kilpailijoiden tiedossa. Näin ollen kilpailun arvostelussa ei rantarakentamista ole voitu suoranaisesti pitää virheenä.

Liikennejärjestelyt ovat pääosin osayleiskaavan mukaisia, mutta katutilaa on suhteellisen paljon ja sitä vaivaa tietynlainen hierarkian puute. Maanalainen pysäköinti saarien yhteydessä on vaikeasti toteutettavissa. Kävelyraitin vieminen saarien läpi olisi palkintolautakunnan mielestä parantanut rantojen käyttöä.

Pohjoisosan alueella puuttuu kiertoliittymä, ja yhteydet alueen itä- ja länsiosiin on hoidettu kahden tasoliittymän avulla. Alueen keskiosaan esitetty tehokas rakentaminen edellyttää nykyisen Karstuntien ja uuden sisääntulotien väliin toteutettavaa erillistä kokoojakatua. Sisääntulotiehen rajoittuvien rakennusten sijoittelussa on melusuojaus huomioitu hyvin.

Teollisuusradan linjausta noudatteleva kokoojakatu palvelee saarikortteleita. Kokoojakadun jatkosuunnittelussa tulisi huomioida toimenpiteet liikenneturvallisuuden huomioimiseksi etenkin ajonopeuksien osalta. Lisäksi kokoojakadun ei ole suotavaa liittyä pääkatuun teollisuusradan välittömässä läheisyydessä. Saarikortteleiden sisäinen liikenne on esitetty toteutettavaksi pienimittakaavaisten pihakatuojen avulla.

8 Hiidenkirnut

Taitavasti laadittu ja pitkälle tutkittu ehdotus, jossa rakentaminen poikkeuksellisesti painottuu Taimiston alueelle vanhaan rakennuskantaan kiinteästi liittyen. Uuden sisäänajotien varteen muodostuu selkeä ja rytmikäs katutila.

Uuden sisääntulotien linjausta muokkaamalla on saatu lisätilaa Taimiston aukealle, johon on sijoitettu suunnitelman tiivein osaa. Uuden sisääntulotien länsireunalle muodostuu jyhkeästi rytmitetty julkisivu, jota korostaa Tennarin lähelle sijoitettu viimeinen umpikortteli sekä vastapäinen Tytyrin tehdasaluetta rajaava toimistorakennusten rivistö.

Taimiston alueen uudet korttelit nousevat pois päin vanhasta rakennuskannasta ja mittakaava muuttuu taidokkaasti reilumaksi. Saavutettu kerrosala ja tiiveys ovat lähiympäristöön nähden ylärajoilla. Katutila vaikuttaa intiimiltä, paikoin jopa ahtaalta. Uusi katu lataa massoihellullaan odotuksia, muttei silti johdata erityisesti mihinkään. Karstuntien puolelta tapahtuva ajoliikenteen syöttö Taimistoon aiheuttaa liikenteellisesti hankalan tilanteen - kerrostaloille ajetaan pientalokorttelien kautta.

Puukeskuksen alue ja asuntosaaret ovat jääneet raakileiksi. Puukeskuksen alueen mittakaava ja korttelirakenne eivät ole

yhtä harkittuja ja pitkälle tutkittuja kuin Taimiston alue. Ajo-yhteys toiselle asuntosaarista sekä Satamaniemen asuin-kortteliin Jukolan kautta rautatien poikki ei ole järkevää.

Itäpuolen tiivis-matala-korttelit ovat huolella tutkittuja, mutta Puukeskuksen alueen tapaan järvinäkymät ovat hyvin rajallisia johtuen valitusta typologiasta.

Viherreitistö on monipuolinen ja reitin vetäminen pidemmältäkin matkalta aivan rannan tuntumassa on myös mahdollista.

9 II Tempo Gigante

Tiiviin ja matalan periaatteisiin rakentuva ehdotus on lähtökohdiltaan hyvin kilpailualueelle soveltuva. Rakennusmassoitelu ja arkkitehtoninen ilme mittakaavavalintoinen luo varsin miellyttävää elinympäristöä. Esitetyllä tavalla rakentuneena jäävät kohteen tarjoamat vesimaiseman mahdollisuudet kuitenkin paljolti hyödyntämättä.

Parhaimmillaan townhouse-tyyppiset korttelit ovat Hiidensalmen olemassa olevaa asuntoaluetta Taimiston alueella täydentäessään sekä länsirannan pohjoisosan rantakortteleissa. Korttelimuodostuksesta löytyy paljon omaperäisyyttä, joka tosin pohjautuu enemmänkin rakennussuunnittelullisiin ominaisuuksiin kuin kilpailun luonteeseen kuuluneeseen aluesuunnittelu-ideointiin.

Rautatien ja rannan välinen länsirannan kapea rantavyöhyke on ehdistettu kovin tukkoiseksi sillä, että vyöhykettä on ensin kavennettu rantaviivaa siirtämällä mutta samalla koko kavennetulle vyöhykkeelle on tuotu asuntorakentamista. Ehdotuksen ansioksi on luettava se, että kilpailualueen pohjoisrantaan on kuitenkin jätetty riittävässä määrin luonnonmukaisuutta tavoittelevaa rantapuistikkoo.

Taimiston alueelle sisääntulotien varteen esitetty käärmetalo melumuurina on vieraan tuntuinen aihe ja jää irralliseksi ja toteutuskelpoisuudeltaan epävarmaksi elementiksi Hiidensalmen ja kaupunkikeskustan välille.

Pitkälle tulevaisuuteen suuntautuvat hahmotukset Tytyrin työpaikka-alueesta, Tennarin liikuntapaikkarakentamisesta ja radan tuntuman täydennysrakentamisesta ovat hyvin harkittuja ajatuksia.

Liikenneverkko on pääosin toimiva ja jäsentelyltään ryhdikkäästi harkittu. Liittymien määrä sisääntulotielä on alueen pohjoisosassa liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta häiritsevää.

10 Lago di Lojo

Ehdotus on idearikkaudessaan erittäin kiehtova ja rakentamisajatuksiltaan hyvin monimuotoinen. Työssä on eläydytty perusteellisesti alueen eri osille esitettyihin kaupunkiarkkitehtuurin muotoihin. Ehkäpä tämä runsaus ja moninaisuus muodostuu myös ehdotuksen ongelmaksi: pitkälle viritetyssä sommitelmallisuudessaan alue muistuttaa enemmän pientä

hallintokaupunginosaa kuin kasvukaupungin arkiympäristöltään asumispainotteista laajentumisaluetta.

Syvälle kilpailualueen sisälle työnnyvä vesiallasaihe on kilpailu komeimpia vettä ja rakentamista yhdistäviä kaupunkitiloja. Altaan ylittävä sisääntuloväylä tuo aiheen myös kaikkien kulkijoiden iloksi, mutta liikenteen tuomat häiriöt toisaalta vievät myös miljööön viihtyvyyttä alas. Jos keskustalla onkin komea, niin erittäin runsas rantaviivan muokkaus monissa muissa kilpailualueen osissa tuntuu liioitellulta. Ranta-altaat, marinat, puistosaalet ja laiturit muodostavat kauniita tiloja ja kokonaisuusmitelman osia, mutta eivät tuota panostuksiin suhteessa olevia lisäarvoja ympäristöönsä.

Myös pitkälle viedyistä asuntokorttelisuunnitelmista visualisoituneeseen välittyvä vankka ammattitaito ja arkkitehtoninen näkemyksellisyys. Pääosin rakennettu ympäristö on miljööominaisuuksiltaan miellyttävää ja kilpailualueen luonteeseen sopivaa. Ajoittain lievästi mahtipontisuuden puolelle menevät korttelit jäävät monesti kuitenkin toisiinsa nähden irrallisiksi.

Ehdotukseen olisi kaivannut ideakilpailun luonteeseen kuuluvan kaupunkirakenteellisiin teemoihin keskittymistä talo- ja lähimiljööön sommittelun sijaan. Kiteyttämistä kaipaavan kaupunkirakennemuotojen sirpaleisuutta korostavat liikenneverkon ja julkisten kaupunkitilojen verkoston runsaus ja konstikkuus.

11 Meduusa

Ehdotusta hallitsee pyrkimys pitäytyä johdonmukaisesti valitussa rakennustavassa kullakin eriluonteisella osa-alueella.

Ehdotuksen kannalta keskeisen länsirannan kerrostalokokonaisuuden jäsentely on ehdistettu ahtaan tuntuiseksi.

Alueen pohjoisimman kärjen asuntomessumainen ratkaisu on hienovaraisesti sijoitettu maastollisista lähtökohdista. Alueen toteutus jää hieman tehottomaksi ja pieniä hankalasti hyödynnettäviä puistosirpaleita jää kortteleiden väliin hallitsemattomasti. Alueen sisäänajotien varteen on sijoitettu kaunis pienenmuotoinen päiväkotitoimisto. Sen sijaan kiertoliittymän kaakkoispuolelle asettuvat kaksi kerrostaloa jäävät kaupunkikudoksessa hyvin irrallisiksi.

Lohkaremaisat toimistorakennukset sisääntuloväylän länsipuolella ovat kiinnostava ja onnistunut pyrkimys tuoda työpaikkoja asuntoalueen yhteyteen. Ajatus tuntuu siinä mielessä oikeasuuntaiselta, että monissa muissa ehdotuksissa kyseen kohtaan osoitetut asuin-korttelit ovat osoittautuneet vaikeasti ratkaistaviksi.

Taimiston alueen käsittely atrium-tyyppisiin pientaloketjuihin ja täydentävään erillispientalorakentamiseen rakentuvana on aivan kauniisti, joskin hieman epävarmasti laajaan maisematailaan sijoittuva kokonaisuus. Pappilan / Lindkullan alue on niin ikään esitetty hyvin luontevalla tavalla täydennettäväksi.

Tilallisesti erittäin hienostuneista korttelitutkielmista ja julkisivuyhdistelmistä välittyvä vankka osaaminen ja miljööntaju.

Vapaa-alueiden, rantavyöhykkeen ja muuten rakentamattomiksi ajateltujen alueiden käsittely on läpimenevästi asiallista ja lähtökohtien luonnonmukaisuutta kunnioittavaa.

Liikenneverkko ja pysäköintiratkaisut ovat toimivia. Nykyisen Karstuntien jättäminen koko aluetta halkovaksi kokoojakaduksi on kuitenkin harkitsematon valinta.

Länsirannan eteläosan ja Satamaniemen hyvin kapean rantavyöhykkeen osoittaminen palstaviljely- ja siirtolapuutarha-alueeksi tanssilavoineen on aivan riemastuttava ajatus. Tärkeää on varmistaa rantaraitin jatkuminen yhtenäisenä koko rannan matkalla, mutta tähän tekijäkin on tavoiteltu.

12 Kaneli

Kullekin kilpailualueen osalle on ehdotuksessa esitetty paikkaansa hyvin soveltuvaa rakentamistapaa. Länsirannan pohjoisosassa lähimpänä rantaa sijaitsevat kerrostalokorttelit ovat jopa kilpailun parhaimmistoa. Valitettavasti niiden itäpuolelle jäävät korttelit jäävät kovasti paitsioon eivätkä muiltakaan ominaisuuksiltaan yllä rantaa lähimpänä olevien korttelien tasolle.

Kilpailualueen pohjoisimpaan osaan esitetty "kalastajakylämäinen" pientalomiljö on miellyttävää ja realistista, mutta paikan lähtökohtaominaisuuksiin nähden tavanomaista.

Kilpailussa harvinaisen mittava rakentamisen keskittäminen Tennarin ympäristöön on hyvin perusteltavissa ajatuksella liittää kilpailualue kaupungin keskustaan. Asuminen, palvelut ja työpaikat asettuvat rakenteeseen Tennarin tuntumassa varsin luontevasti. Kaksi kapearunkoista kaaritaloa ovat kuitenkin irralliseksi jäävä keskeneräinen ajatus. Tennarin pohjoispuolella sisään tulotien varteen esitetty toimisto on sijainniltaan houkutteleva, mutta jää rakentamisen määrään suhteutettuna ahtaaseen paikkaan.

Näkyvälle paikalle kilpailualueen eteläisimpään kärkeen sijoitettu maamerkkimäinen julkinen monitoimikeskus-/konserttirakennus on Pappilan historiallisen pihapiirin tuntumaan sijoitettuna mm. liikenteen ja pysäköinnin osalta vaikeasti hallittavissa.

Rannan käsittelyn, venesatamarakentamisen ja ulkoilureitti-suunnittelun osalta ehdotus on maanläheisen maltillinen, mutta silti ajatuksella tutkittu.

Liikenne- ja pysäköintiratkaisut ovat toiminnallisesti harkittuja. Kerrostalokorttelien kannen alle sijoitetut paikoitustilat ovat perusteltuja, mutta asuinkorttelin huoltokadun kattaminen kannella on yliampuvaa.

13 Ruoko

Ehdotus perustuu vahvaan ja tiukasti läpivietyyn hienovaraisesti taivuteltujen taloketjujen ja terrassitalojen sommitteluun. Tällä on tavoiteltu avointa kaupunkirakennetta, joka takaa sisään tuloväylältä näkymiä korttelien läpi aina Lohjanjärvelle asti. Pohjoisen länsirannan taloketjujen suuntaus tuntuu näkymä- ja

ilmansuuntamielessä viimeistelemättömältä. Tosin hauskan villisti rannan tuntumaan asettuvat korkeammat noppamaiset rakennukset suhtautuvat kiinnostavasti rantamaisemaan. Harkitsemattomimmilta kerrostaloilta vaikuttavat sisään tulotien länsipuolelle osoitetut pistetalot, jotka jäävät katujen väliin puristuksiin.

Havainnekuvasta syntyy pohjoisten ketju- ja terrassitalojen kohdalla mielikuva rinneratkaisusta, jossa edessä olevat rakennukset eivät peittäisi takana olevien näkymiä. Valitettavasti maaston pienipiirteinen topografia ei tarjoa lähtökohtia vaikutelman toteutumiseen ja näkymät taloketjujen välistä järvi-maisemaan jäävät teoreettisiksi. Mittakaavaltaan miellyttäviä pihatiloja rakennusrivien väliin toki syntyy.

Nykyisen Hiidensalmen pientaloalueen täydentäminen erillis-pientalorakentamisella on luonteva lähtökohta ja esitetyt kaartuvat taloketjut kaunis kokonaisuus. Täydennysalueen reunan käsittely sisään tulotien suuntaan on kuitenkin jäänyt epämääräiseksi.

Palveluiden ja toimitilojen osoittaminen alueelle on määrällisesti hyvin harkittua. Niiden sijoittelu hajamallin sijaan keskitetymin esimerkiksi jonkin tyyppiseen kaupunginosakeskukseen olisi kuitenkin ollut harkitsemisen arvoinen vaihtoehto.

Liikenteen pääverkko on toimiva ja pohjoisosan kiertoliittymän sijainti onnistunut. Karstuntien säilyttäminen koko matkaltaan alueen lävistävänä toisena pohjois-eteläsuuntaisena väylänä on tarpeellonta. Pysäköintiratkaisut on esitetty kovin viitteellisesti.

Rantavyöhykkeen luonnonmukaisuutta kunnioittava käsittelytapa on ratkaisun periaatteita tukeva ja miellyttää virkistytymisympäristöä luova. Kokonaisuuteen sopii hyvin myös se, että suunnitelmassa on maltettu jättää länsirannan eteläosa ja Satamaniemen alue viheralueiksi.

14 Puistosta bulevardiin

Komeaa ehdotusta hallitseva piirre on rakennettujen puistojen ja puurivien reunustamien bulevardien verkostosta nouseva vehreys. Suunnitelmalliseen vehreyteen on myös aivan luontevalla tavalla liitetty pohjoisosan luonnonmukaisempaan asuun jätetty rantavyöhyke. Keskustabulevardi reunustavine rakennuskortteleineen ja väljine viheralueineen tuottaakin todella uljaan liikenneympäristön kaupunkiin saavuttaessa.

Suunnitelma sisältää hyvin harkitusti toimivan kaupungin elementtejä hyvin erilaisista asumisratkaisuksista palveluihin ja työpaikkarakentamiseen.

Kilpailualueelle on osoitettu viisi erilaista rakentamisen painopistealuetta. Pohjoisimmat alueet ovat pientalorakentamista, eivätkä tarjoa kovinkaan runsaasti asuntoihin asti ulottuvaa ranta-asumisen tuntua. Asuntokadun sijoittaminen pientalorivien ja rannan väliin ei tue tavoitellun luonnonrauhaisan rantapuiston tunnelmaa. Sisään tuloväylän varteen kaartuen sommitellut asuinkerrostalot sijoittuvat hieman ahtaasti tonteilleen ja ovat asumismiljöön ominaisuuksiltaan ongelmallisia. Hienon ja

tilallisesti mielenkiintoisen porttiaiheen alueen ohittaville ne toki muodostavat.

Hiidensalmen nykyisen asuntoalueen itäpuolelle esitetyt umpikortteliratkaisut ovat mittakaavaltaan ja miljööltään korkealuokkaisia. Kysymyksiä herättää se, ovatko ne tälle paikalle oikea ja toteuttamiskelpoisuudeltaan kestävä malli ratkaista täydennysrakentamisen tapa.

Tennarin roolin kehittäminen myös lähiliikuntaa palvelevaan suuntaan on hyvin oivallettu lähestymistapa. Liikunta-alueelle viritelty serpentiinilampi on hienosti Taimiston laaksoa hyödyntävä elementti, jonka ympärivuotinenkin käyttö on muistettu harkita.

Näyttävän pienvenesataman ympärille kietoutuva kerrostalokompleksi jää irralliseksi ja synnyttää tarpeettoman vastakohta-asetelman muun rakentamistavan kanssa. Länsirannan ja Satamaniemen alueen runsaat täyttötoimenpiteet pääasiassa pientalorakentamista varten on ylimitoitettu toimenpide.

Pitkän aikavälin muutoksiin varautuessaan tekijä on rohkealla tavalla sijoittanut toimittila-, kaivosmuseo-, retkeilymaja- ja kauppakeskusrakentamista Tytyrin länsirinteeseen. Kiehtova ajatus tuntuu hyvin kehittämiskelpoiselta ja keskustabulevardin roolia ja luonnetta oikealla tavalla tukevalta.

15 Uitto

Kilpailualueen ongelmallinen sisäosa on ehdotuksessa osattu hienosti kääntää alueen voimaksi. Upeaksi maisematilaksi Tytyrin rinteeseen ja rakennuskortteleiden avulla rajatulla "Hiidenpuistolla" luodaan lähes järvimaisemaan verrattavissa olevaa väljyyttä miljööseen. Käytettävyydeltään keskuspuisto kärsii kuitenkin maantiemäisesti käsitellystä puiston lävistävästä sisääntuloväylästä.

Merkittävää osaa asuntorakentamisesta on käytetty nimenomaan napakasti maisematilaa rajaamaan, mikä itse asumismiljöön kannalta saattaa osoittautua kyseenalaiseksi. Parhaimmat asuntokortteleista ovat Hiidensalmen nykyisen asuntoalueen itäpuolella. Niissä hienovaraisesti nykyistä rakennuskantaa täydentävä pientalorakentaminen ja aluekokonaisuutta reunustava kerrostalorakentaminen luovat sopusointuista ja kontrastisuuden välttävää ympäristöä. Sama teema jatkuu onnistuneesti myös Tennarin alueen länsipuoleisissa kortteleissa.

Pohjoisimmat asuntoalueet ovat kaavamaisia ja muita osia teoreettisempia. Niiden miljöötavoitteet ovat oikean suuntaisia, mutta ovat käsitellytään jääneet keskeneräisiksi eivätkä ne hyödynnä alueiden mahdollisuuksia miljöötä rikastuttavalla tavalla.

Länsirannan pohjoinen Myllyrannan kerrostalokortteli ottaa suurkorttelina Lohjanjärven rantapuiston kauniisti syleilynsä, mutta yksittäiset talot ja asunnot on lähes täysin vieraannutettu vesielementistä.

Rantojen maltillinen ja luonnonmukaisuudesta ammentava lähestymistapa muutamane rakennettuine pienveneilyä palvelevine satama-aiheineen on läpeensä hallittua. Hyvä valinta on sekin, että on pitäydytty länsirannan eteläosan ja Satamaniemen alueen osalla kaikista rakennustoimenpiteistä.

Alueelle esitetty palvelu- ja työpaikkarakentaminen on ajatuk-sella harkittua ja hyvin sijoitettua. Luonnosmaiset viitteet rakennusten ja lähimiljöön arkkitehtonisesta ilmeestä ovat hyvin lupaavia.

16 Luonto kutsuu

Ehdotuksessa kaikki isot valinnat on tehty aivan oikein: kerrostalorakentaminen painottuu alueen pohjoisosaan, nykyistä Hiidensalmen asuntoaluetta täydennetään rivitalomaisella uudisrakentamisella ja muutenkin maltillisesti käsitelty rantavyöhyke radan takana maltetaan jättää rakennustoimenpiteiden ulkopuolelle länsirannan eteläosassa ja Satamaniemen alueella. Osittain ajatusten läpivienti on kuitenkin jäänyt kesken ja osittain kaupunkirakennetta on yliviritelty vaikeaselkiseen sekavuuteen asti.

Aivan kilpailun kärkipäähän ehdotus sijoittuu rannan suuntaisesti sijoittuviin kerrostaloihin syntyvien maisema-asuntojen osalta: harvasta kilpailuehdotuksesta löytyy yhtä paljon järvinäkymiä tarjoavaa asutokantaa. Tämän pyrkimyksen hienotavoitteet välittyvät herkällä tavalla luonnosmaisista ilmaperspektiivinäkymistä. Pohjoisten korttelialueiden sisäosat jäävät kuitenkin toisarvoiseen asemaan ja synnyttävät vaikeasti hahmotettavaa kaupunkitilaa. Ylipitkät ja monimuotoiset rakennukset ovat toteuttamiskelpoisuudeltaan hankalia.

Taimiston alueen rivitalokorttelit ovat kovin tavanomainen ja maa-alueella tuhlailtava kokonaisuus.

Ehdotuksen liikenneverkko on päärungoltaan selkeä, mutta asuntoalueiden sisäosissa kovin sekava. Liittymien määrä pääväylälle on liiallinen.

Pysäköintipaikkojen osoittaminen maanalaisiin laitoksiin on hyvä tavoite, mutta täysin erillisinä muusta rakentamisesta sijoituessaan hankalasti toteutettavissa. Pysäköinnin osittainen sijoittaminen maan pinnalle sijoituville suurille kentille luo ikävän särön muuten miljöötavoitteiltaan oikeansuuntaiseen korttelimuodostukseen.

17 Avoin koodi

Rohkeasti korkean rakentamisen haasteeseen tarttunut ehdotus. Avoimeen korttelimalliin ja pistetaloihin perustuva ympäristö ei onnistu luomaan mielenkiintoista ja jännitteistä ulkotilaa vaan jättää piha-alueet liian usein ei-kenenkäänmaaksi. Ehdotus on myös jäänyt turhan kevyeksi kerrosalatoimiteiden suhteen, sillä valitulla korttelimuodolla olisi helposti päässyt korkeampaan kerrosalaan ympäristöarvojen kärsimättä, jos korttelirakenteita olisi hiukan tiivistetty.

Esitettyjen pistetalojen ongelma on niiden sijoittamisessa hiukan formalistisiin kaariasetelmiin, joilla ne pyrkivät muodostamaan muurimaista massaa kykenemättä kuitenkaan jäsentämään ulkoalueita tai suojaamaan pihapiirejä. Asetelmasta on myös aiheutunut se, että rakennukset eivät avaudu riittävästi luontoon vaan liittyvät turhan voimakkaasti liikenneväylien vaikutuspiiriin. Pistetalokortteli toimisi paremmin, jos sen suhdetta luontoon olisi korostettu ja pihapiirien maisemointiin kiinnitetty vielä enemmän huomiota.

Liikerakentaminen alueen keskellä on jäänyt turhan repaleiseksi ja jäsentymättömäksi. Pienvenesataman ympäristön käsittelyä laajana kenttänä voidaan pitää virheenä.

Tytyrin alueelle kaavailtu tulevaisuuden rakentaminen on esitetty kaavamaisena kokonaisuudesta irrallisena toimitilakorttelina, joka ei varsinaisesti tuo lisäarvoa kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen.

18 Taulu

Palkintolautakunta on viettänyt paljon aikaa tämän ehdotuksen parissa, sillä se muodosti ehdotuksien "Kruunu" ja "Riviera" kanssa oman ryhmänsä, jossa L-muotoiset rakennusmassat rajaavat suoraan järvelle avautuvia korttelipihoja. Esitetty korttelirakenne hyödyntää tehokkaalla tavalla näkymiä järvelle ja talojen editse kulkeva rantaraitti on mielenkiintoinen ja monipuolinen. "Taulussa" on korttelimalli ratkaistu erittäin rikkaalla tavalla, mutta samalla ehdotukseen on syntynyt ongelmakohtia, joiden ratkaiseminen muuttamatta ehdotuksen kokonaisideaa on todennäköisesti vaikeaa.

Kerrostalokortteleiden piholle sijoitetut paritalot ja erillistalot eivät mittakaavallisesti ole onnistuneita ja jäävät ikävällä tavalla kerrostalomassojen väliin. Elinkaariajattelu, jossa korttelin sisältä löytyvät kaikki mahdolliset asumismuodot kulloisenkin tarpeen mukaan, on kuitenkin kannatettava, mutta erittäin haastava.

Sahanrantaan suunnitellut veden päälle rakennetut kerrostalot ovat vaikuttavia, mutta niihin liittyvät 9-kerroksiset rakennukset ovat liian massiivisia.

Sisääntulotien länsipuolelle sijoitettu "kukkulakylä" on suorainen virhe - sisääntuloalueelle kaivattaisiin paremmin meluita suojattua ja ennen kaikkea massaltaan painavampaa korttelirakennetta. Sisääntulotien ympäristö on käsitelty koko matkaltaan avoimena maisematilassa kulkevana maantienä, mikä sinänsä ei ole virhe, mutta on johtanut palvelu- ja liikerakentamisen sijoittamiseen sekä kaupallisesti että kaupunkirakenteellisesti vaikeasti liian kauaksi liikenneväylästä.

Metsään sijoitetun, alimitoitettun, ilman pysäköintipaikkoja esitetyn urheilukentän idea ei auennut palkintolautakunnalle.

19 Liitto

Erittäin tarkasti tutkittu, herkästi ja taidokkaasti rakennettu kaupunkivisio. Päivittäistavarakaupan viereisestä korttelista

tehty detaljipiirustus on eräs kilpailun parhaimmista ja mittakaavaltaan kauneimmista yksityiskohdista. Ehdotuksen pääperiaatteet ovat oikean suuntaisia ja rakentamisen sijoittaminen alueelle on tasapainoista.

Ehdotus ei valitettavasti ole onnistunut riittävän hyvin hyödyntämään kilpailualueen avainkohdan (sisääntulotien länsipuolinen alue) olemassa olevaa potentiaalia. Luonnonoloiltaan ja orientaatioiltaan harvinaiselle rakennuspaikalle on esitetty kaavamaisesti ja raskaasti suunniteltua viuhkan mallista umpikorttelimallia. Järven suuntaa sulkeutuvat umpikorttelit eivät mahdollista näköaloja järvelle korttelin sisäosista. Järvinäköala jää harvojen korttelin reunoilla asuvien iloksi. Venesataman sinänsä kauniisti piirretty pyöreä muoto jää ympäröivien rakennusmassojen vähäisyyden vuoksi tilallisesti hiukan teoreettiseksi. Venesataman purjehduspaviljonki on jäänyt "itseaiheutetun" tilanpuutteen takia liikenteelliseen mottiin ja ilman välttämätöntä pysäköintialuetta.

Taimiston pellolle esitetty perinteinen suomalainen puutarha-kaupunki-korttelimalli on hieno ja mittakaavaltaan tällä paikalla toteuttamiskelpoinen, mutta ei riittänyt nostamaan ehdotusta palkintoluokkaan. Tytyrin kivikasojen paikalle esitetty pistetalotyyppinen toimitilarakentaminen ei nouse laadullisesti muiden alueiden tasolle.

Ehdotuksen arkkitehtuuri on parhaimmillaan alueen sisäosissa, joissa tekijän perinteitä kunnioittava tyyli pääsee oikeuksiinsa. Arkkitehtuuri muuttuu järveä lähestyttäessä horjuvammaksi, eikä perspektiivikuvien "pönäkähkö" funktionalismi pääse oikeuksiinsa ahtaaksi käyvässä umpikortteleissa.

Puistot ja ranta-alueet ovat kauniisti ja tarkoituksenmukaisesti suunniteltuja. Ehdotuksen liikenne- ja ratkaisun on toimiva ja toteutuskelpoinen.

20 Viuhka

Rohkeasti korkeata rakentamista tarjoava pelkistetty ja konstailematon ehdotus, jonka muotokielessä on muistumia modernismin alkuaikojen kaupunkivisioista. Esikuviansa mukaisesti myös "Viuhkaa" vaivaa varsinkin 3D-mallikuvissa silmään pistävä ulkoalueiden jäsentymättömyys ja parkkialueiden ylivalta.

Hiidensalmen pohjoisosaan suunnitellut pistetalot toimivat yhdessä alueen maamerkinä Lohjalle saavuttaessa. Niiden välissä Puukeskuksen alueella jatkuu asuinkerrostalojen alue lamelliratkaisuna. Lohjanjärvelle avautuu asunnoista hyviä näkymiä. Satama-alueen luonnetta olisi ollut hyvä tutkia pidemmälle, samoin asuinrakentamisen tarkempaa liittymistä ranta-alueeseen.

Kiertoliittymän tuntumaan on sijoitettu aluekeskus palveluineen. Tämän luonne ja tarkemmat piirteet eivät selviä jätetystä materiaalista. Sijainti on looginen.

Pohjoisosan pientalojen arkkitehtuuri vaikuttaa mukavalta. Tämä osa liittyy luontevimmin viheralueisiin.

Vanhan Karstuntien varteen on ehdotettu taas korkeilta ja sijain- tiinsa nähden massiivisilta vaikuttavia rakennuksia. Uuden rakennukset eivät liity mitenkään vanhaan ympäristöön. Olisiko pientalojen parempi paikka ollut Hiidensalmen pohjoiskärjen sijasta sittenkin täällä?

Alueen pohjoisosaan olisi ollut mahdollista synnyttää selkeä- pää katutilaa. Liikenteellisesti ehdotus on periaatteessa toimiva, tosin paikoin yksitoikkoinen ja ylimitoitettu, ja siten epätaloude- linen. Monin paikoin on ehdotettu rinnakkaisväylien rakentamis- ta. Länsirannan katuverkon yhdistäminen SOL-hemin ympäris- tön kautta Karstuntielle ei ole kannatettavaa.

Ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet on huomioitu hyvin. Rantaa seuraileva reitti on mahdollista rakentaa koko alueelle. Taimiston puistoakseli jää liikenteen ja asutuksen puristuksiin.

Arvostelua hankaloittaa ehdotuksen vaikealukuinen grafiikka 2D-piirustusten osalta sekä piirrosmateriaalin puutteellisuus. Kerrosaloja, kerroslukuja ym. ei ole ilmoitettu ja monia lähi- ympäristön laatuun vaikuttavia asioita kuten pysäköintiratkaisuja ei ole selvitetty kuvamateriaalissa.

21 Hiidenkirnu

Ehdotus perustuu olennaisilta osiltaan pienimittakaavaisen tiivis-matala-ratkaisuun, ja on lajityyppinsä ehdotonta parhaim- mistoa. Ehdotuksesta löytyy monentasoisia, rikkaita ulkotilojen muodostamia tilasarjoja. Uuden sisääntulotien varteen muodostuu viheralueiden ja rakennusten rytmittämä liikenne- väylä. Toisaalta koko pohjoisosan läpi kulkee vaihteleva raitti, joka sivuaa sekä luonnontilaista että rakennettua rantaa, puistoja ja asuinkortteleita. Länsirannan pienvenesatama istuu luontevasti paikkaansa ja on mittakaavaltaan uskottava.

Pohjoisosan keskellä jäävä liikenneympyrän ja rakennusten rajaama pyöreä aukio on toisaalta miellyttävä maamerkki, toisaalta saattaa lähiympäristönä olla epäviihtyisiä liikenteen läpiajon tähden. Aukiota rajaavien rakennusten korkeutta olisi voinut tutkia rohkeamminkin. Sahakadun vanha asuinrakennus on saatu liitettyä luontevasti aukion piiriin.

Ehdotuksen hieno kaupunkikuvallinen ansio on uuden urheilu- hallin sijoittaminen maamerkinä Taimiston peltoaukean päähän. Taimiston laaksomaisema korostuu maamerkin rinnalla.

Järvinäkymiä avautuu asunnoista kohtuullisesti. Rannan matala tyyppikortteli vaikuttaa hiukan kaavamaiselta ilman variointia.

Liikenne- ja ratkaisut ovat pääosin selkeitä mutta paikoin epätalou- dellisia. Radan ylityksiä on tarpeettoman monta.

Tytyrin kaivoksen puoleiseen rinteeseen ehdotettujen pienteol- lisuus-, myymälä- ja toimistorakennusten liikenteen hoitaminen teollisuusalueen kautta aiheuttaa teollisuuden toiminnalle ongelmia. Rakennusten sijoittaminen rinteeseen on kuitenkin kiinnostava ajatus ja massoiteltultaan sopuisuudessa pienimitta- kaavaisessa kokonaisuudessa, vaikka kerrosalan määrä on runsas.

Taimiston pelloille sisääntulotien varteen on ehdotettu lisä- rakentamisen mahdollisuus. Kaupunkikuvallisesti syntyy jäntevä katujulkisivu. Ratkaisu edellyttäisi kuitenkin joko useita liittyviä kokoojakadulta tai uuden, Tytyrinkadun suuntaisen kadun rakentamista.

22 Tuulantei

Erittäin kauniisti toteutettu viuhkamainen työ, joka herkällä ta- valla luo Hiidensalmesta pienimittakaavaisen urbaanin kaupunginosan. Pienimittakaavaisuudestaan huolimatta ehdotus on kilpailun toiseksi tehokkain.

Ehdotuksessa on rantojen käsittely periaatteellisesti oikein painotettu. Pappilanselän puolella rantaviiva on säilytetty luonnonilaisena ja varsinainen rantarakentaminen on keskitetty sahan alueelle. Sahan alueen rantarakentamisen luonne on kuitenkin jakanut palkintolautakunnan mielipiteitä. Taidokkaasti piirretystä perspektiivikuvasta huokuva saaristokylämäinen tunnelma sai palkintolautakunnassa varauksetonta ihailua osakseen, mutta mitalin kääntöpuolelta löytyi idyllin synnyttä- miseen tarvittu raskas rantarakentaminen. Sormimaiset laiturirakennelmat ja keinotekoiset satama-altaat luovat viehättävää ja pittoreskia miljöötä, mutta ovat taloudellisesti ja ekologisesti kyseenalaisia. Käytöstä poistetuille satamalaitureille rakenne- tuista asuinkortteleista löytyy kaupunkikuvallisesti korkea- tasoisia ja viihtyisiä esimerkkejä ympäri Eurooppaa, mutta Lohjan saha-alueelle asuinrakennuksia varten "tekaistut" laiturit tuntuvat hiukan falskeilta. Ehdotettujen rantalaitureiden konsepu- tualisesta epärehellisyydestä huolimatta niille sijoitetut satama- korttelit ovat sinänsä tyylikkäästi suunniteltuja - mittakaavaltaan ja hierarkialtaan onnistuneita ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoi- sia. Kortteleiden leikkausmuoto on huolella harkittu ja paikoitus- tilojen sijoittaminen puoli kerrosta maan alle on kehitys- kelpoinen idea.

Taimiston ja Lindkullan rakentaminen on oikean suuntaista ja avoimen maisematilan säilyttäminen Tytyrin tehtaan kohdalla on hyvä ratkaisu, joka jättää alueen tulevaisuuden reserviksi.

Kevyenliikenteen väylä on mielenkiintoisella tavalla välillä urbaani ja ajoittain täysin luonnonvarainen. Katuverkko on selkeä ja toimiva. Sisääntulotieltä aukeavat näkymät uusiin kortteleihin jäävät melko köyhiksi eikä varsinaisia maisemallisia kohokohtia ole onnistuttu luomaan. Mahdolliset näkymäkselit järvellä ovat jääneet hyödyntämättä. Voimakkaasti diagonaa- lisen tasoliittymä radan yli on vaikea toteuttaa; teollisuusradan useat kevytliikennelitykset ja Kypmintien tasoristeys eivät ole luontevimpia liikenne- ja ratkaisuja.

Pohjoisosan kerrostaloalueen katuverkko noudattelee perinteis- tä ajattelua. Alueen keskiosaan esitetty tehokas rakentaminen ei ole liikenteen järjestämisen kannalta paras mahdollinen, kos- ka liikenne tulisi osittain kulkemaan pientaloasutuksen kautta.

Liikennemelun torjuminen on huomioitu pääkadun varren korkeammalla rakentamisella ja rakenteellisilla melusteilla.

23 Riviera

Kilpailun tavoitteet ja Hiidensalmen ympäristöarvot hienosti oivaltanut ehdotus, jolla olisi ollut mahdollisuuksia sijoittua korkeammallekin, mutta esitystavan "rimaahipova" luonnosmaisuus on vaikeuttanut arvostelua.

Rantaviivan käsittely on herkkää ja ympäristöarvoja kunnioitettavaa. Järvimaiseman hyödyntäminen ja vesielementin huomioon ottaminen on kilpailun parasta antia. Ranta on kuitenkin hiukan liian täyteen rakennettu ja muutama leveämpi henkireikä olisi rytmittänyt sitä vielä paremmin. Kolmion muotoisten tornien muodostama sisääntuloalue voisi korkeatasoisesti toteutettuna luoda juuri sen kaltaisen maamerkin, mitä kilpailulla Hiidensalmeen haetaan, mutta kilpailuehdotuksen luonnosmaisuus ei salli niiden ympäristövaikutusten tarkempaa arviointia.

Rantakorttelit tuntuvat mittakaavaltaan miellyttäviltä ja kortteleiden väleihin jäävät katumaiset, järven rantaan "terasseille" päätyvät pihakadut herättävät lupauksia, mutta kortteleiden tilanmuodostuksesta, rakennusten arkkitehtuurista sekä eri asumismuotojen rinnakkaiselosta on vaikea antaa tarkkaa arviota esitysmateriaalin viitteellisyyden johdosta. Perspektiivikuvien oudon oloinen arkkitehtuuri ja massoitellun rönnyilevä geometria vaikeuttavat sen hahmottamista, millaista ympäristöä syntyy, kun rakentamisen realiteetit astuvat mukaan. Olemassa olevaa rantaviivaa hyödyntävä rakennusten sijoittelu on kaavailuudellisesti edullinen ratkaisu.

Sisämaan puutarhakortteleiden toteuttaminen parantaisi jo nyt vilkasta Länsi-Uudenmaan pientalotonttien tarjontaa, mutta omakotirakentaminen näin lähelle kaupungin keskustaa ei vastaa Lohjan kaupungin kasvustrategian päämääriä. Ratkaisua ei kuitenkaan ideakilpailun luonteen huomioon ottaen voida pitää virheenä. Omakotitaloitan sopivat sinänsä erinomaisesti Lohjan omenatarhakaupungin imagoon.

Pääkatuverkko on toimiva; pitkä polveileva pistoliittymä rannan suuntaisesti on onnistunut ratkaisu, vaikka se saattaakin mennä liian pitkälle etelään.

Pohjoisosan alue tukeutuu kiertoliittymään. Kiertoliittymästä korttelialueille johtaa kokoojakatu, jonka linjaus mutkittelee korttelialueiden keskellä. Länsiosan kokoojakatua on esitetty jatkettavaksi aina Pitkäniemen teollisuusalueelle saakka Kiviniemenkatuun liittyen. Teollisuusradan ylitys on ongelmallinen. Kokoojakaduista lähtevät tonttikadut ovat lyhyitä suorita pistokatuja.

Selkeä yhtenäinen rantaraitti puuttuu, mutta olisi todennäköisesti ratkaistavissa esityksen perusratkaisun puitteissa. Pysäköintiratkaisu on selkeä, ja esitetty 2-kerroksinen pyöreä paikoituslaitos on suorastaan nerokas.

24 Vesikämmen

Alueen uutena painopisteenä toimii torialue, jonka ympärillä kulkee sisääntulotien liikenne. Mielenkiintoinen kaupunkimainen ratkaisu, joka luo uuden pikkukeskuksen Lohjan keskustan tuntumaan. Ehdotus on ainoa, joka muuntaa uuden sisäänajo-

tien näin kaupunkimaiseksi. Järven mahdollisuuksia on hyödynnetty hyvin.

Pohjoisosa on rakennettu ryhdikkäissä koordinaatioissa keskustorin ympärille. Korttelirakenne kevenyy rantaa kohden ja massoitellu vaikuttaa sopusointuiselta. Rakennukset on rohkeasti esitetty ulotettavan veden päälle. Useista asunnoista on mahdollista saada järvinäkymä. Vapaata pihamaata jää riittävästi, vaikka vaikutelma välillä onkin tiivis. Kauppahallin sijainti liikennevirtojen keskellä askarruttaa. Ehdotusta vaivaa lievä vaihtelun puute asumismuotojen ja rakennustyyppien suhteen.

Rantarakentamisen suhteen satamapuisto ja marina asuinrakennuksineen on kilpailun viehättävimpiä ratkaisuja. Marina jää kuitenkin melko kauas alueen painopisteestä ja aiheuttaa paljon läpiajoliikennettä. Marinan kaarevasta asuinkerrostalosta on esitetty taidokas perspektiivikuva.

Tytyrin kaivoksen tuntumaan suunniteltu asuminen on ongelmallista teollisuustoiminnan kannalta.

Taimiston uudisrakentaminen ei ota kantaa suhteessaan vanhaan rakennuskantaan. Korttelit vaikuttavat monotonisilta eivätkä liity lähiympäristöönsä luontevasti.

Kevyen liikenteen yhteydet ovat monipuoliset. Kevyen liikenteen kehä on hyvä ajatus, vaikka se hierarkisesti jääkin hiukan jonkin pyörätien ja pihakadun välimaastoon. Väylien eritasoratkaisut vaikuttavat osin tarpeettomilta. Rantaa seuraileva viheryhteys kulkee suurimman osan matkaa hyvin urbaanina väylänä tonttimaitten välitse. Taimiston peltoaukealle sijoitetun puiston luonnetta ei ole esitetty tarkemmin.

25 Limestone

Suunnitelma perustuu pääosin tiivis-matala-tyyppiseen uudisrakentamiseen. Pihakatuja maailmaa on tutkittu kiitettävällä tavalla. Kuitenkaan ratkaisulla ei saavuteta tarpeeksi kaupunkimaista ympäristöä. Lohjanjärven tarjoamia näkymiä ei tiivis-matala-ratkaisulla ole pystytty täysimääräisinä hyödyntämään. Järven huomioiminen osana toiminnallista kokonaisuutta jää vaillinaiseksi.

Sisäänajotien uudella linjauksella on annettu mahdollisuus suojaamaan keskuspuistoon. Rakentaminen hyvin lähelle teollisuutta saattaa kuitenkin aiheuttaa vaikeuksia.

Liittyminen Karstuntien varren vanhaan rakennuskantaan ei tunnu luontevalta. Kerrosluvut ja valittu massoitellu eivät muodosta luontevaa katujulkisivua Karstuntielle. Valituilla kerrosluvuilla olisi pysäköinti voitu ratkaista siistimmin ja pysäköintikaduista olisi saatu viihtyisiä pihakatuja.

Huoltamorakennus on sijoitettu hyvin lähelle uutta asutusta. Liittymä on kuitenkin tehty erilliseksi eikä läpiajoea synny. Huoltamorakennus ei näy merkittävästi päätielle.

Rantaa seurailee viherreitti läpi niemenkärjen. Paikoin reitti on sijoitettu kovin ahtaisiin paikkoihin tonttimaan ja rantaviivan välillä. Myös poikkitaisteydet vihersormia pitkin on huomioitu.

Liikennematkaisut ovat monin paikoin epätaloudellisia. Tytyrin kaivosta palveleva uusi liittymä sisäänajotielle vaikuttaa korkeuserojen tähden hankalalta. Pysäköintiratkaisut on monin paikoin tutkittu huolella, mutta ne jäävät selvittämättä ainakin venesatamien osalta.

26 Leija

Kilpailualueen luonnonoloihin suurpiirteisesti suhtautuva ehdotus, joka olemassa olevan paikan hengen kehittämisen sijaan lähtee toteuttamaan täysin omista lähtökohdistaan uutta identiteettiä Hiidensalmeen. Ehdotuksen kokonaisvaltaisuus tuo mieleen Pariisiin ympäristöön 80-luvulla nousseet Ville Nouvelle-alueet. Ehdotuksen kokonaisvaltainen suurmuoto sopisi paremmin paikkaan, jossa ei varsinaisia omia ympäristöarvoja löytyisi. Hiidensalmen ympäristöllä on jo olemassa oleva vahva identiteetti, ja sen omien ympäristöarvojen vahvistaminen ja kehittäminen tuntuu paremmalta ratkaisulta.

Edellisestä kriitistä huolimatta ehdotus herättää visionäärisyydessään myös positiivisia mielleyhtymiä. "Leija" rikkoo virkistävällä tavalla suomalaisen kaupunkisuunnittelun dogmeja ja on sitä kautta rikastuttanut kilpailun kokonaisuutta.

Kaaren muotoon asetettujen rakennusten keskelle jää laaja aukea, jossa on tyhjän tilan tuntua ja vaara ei-kenenkään-maan syntymisestä. Kaariin keskelle, sisäänajotien varteen jäävät palvelurakennukset vaikuttavat hieman irrallisilta ja yksinäisiltä. Sommitelmaa vaivaa lähiömäisyys.

Toinen ehdotuksen voimakas teema on Taimiston pellolle ehdotetut serpentiinikorttelit. Omaperäisyydessään tätä aluetta vaivaa myös tietty välinpitämättömyys ympäristöstä - korttelit on sijoitettu keskelle avointa maisematilaa ilman mitään tilallista kiinnekohtaa ympäröivään kaupunkiin.

Rakennusten arkkitehtuuri on kovin arkirealistisen oloista. Ideakilpailun tasolla soisi tuotantotaloudellisen realismin jäävän hiukan enemmän taka-alalle.

Vaiheittain toteutus olisi erittäin hankalaa sikäli, että kummatkin osa-alueet näyttäisivät keskeneräisiltä niin kauan kuin eivät olisi miltei viimeistä tonttia myöten toteutettuja.

Liikennematkaisut ovat toimivia, mutta monin paikoin epätaloudellisia. Viherreitistöt ovat runsaat, mutta eivät vaikuta kaikilta osin viihtyisiltä.

27 Katse Hiidenvedelle

Ryhdykäs ehdotus muodostaa selkeän uuden kaupunginosan saavuttaessa Lohjalle. Uuden sisäänäntulotien varteen ryhmitellyt korkeat kerrostalot toimivat maamerkinä Tytyrin kaivostornin ohella. Alueella on selvä keskus - rakennusten tiivistymä - ja vapaaksi jäävät alueet ovat selkeästi virkistyskäyttöön rakennet-

tuja. Hierarkiset rajaukset julkisen, puolijulkisen ja yksityisen ulkotilan välillä ovat pääosin mukavan selkeitä.

Korttelirakenne Puukeskuksen alueella on selkeä ja johdonmukainen. Järvinäkymiä saadaan asunnoista kiitettävästi korttelirakenne huomioon ottaen. Umpikortteliteemaa on varioitu paikan ehdoilla ja muodostuva asuinympäristö vaikuttaa viihtyisältä. Venesataman tuntumaan jäävän rantatorin tarkempi luonne matalan rakennusrivistön juuressa ei käy ilmi.

Sisäänajotien itäpuolisen korttelialueen rakenne tiivis-matala-henkisenä jää hieman kaavamaiseksi. Järven läsnäolo ja paikan muita ominaisuuksia ei ole hyödynnetty parhaalla mahdollisella tavalla. Rannan kolme veden päälle ulottuvaa korttelia eivät tuo juuri lisäarvoa, ne eivät maisemallisesti sovi paikkaan.

Karstuntien tuntumaan jäävät asuinkorttelit noudattavat nykyisen omakotialueen rakeisuutta. Perinteikäs rakentaminen sopii ehdotuksen kokonaisuuteen hyvin, joskin ratkaisuna se on melko epätaloudellinen. Tennarini liittyy lisärakennus istuu kokonaisuuteen hyvin.

Hiidensalmeen muodostuu hyvin monipuolinen viherreitistö niin rannan tuntumaan kuin korttelien sisäosiin ja Taimiston alueellekin. Paikoin reitistöjen määrässä on jopa ylimitoitusta. Radan ylityksiä ja tien alikukkuja on tarpeettoman monta.

Melun vaikutukset ja teollisuuden toimintaedellytykset on otettu hyvin huomioon.

28 On the Rocks

Uuden sisäänäntulotien linjauksen siirrolla on valloitettu huomattava määrä rakennusmaata Taimiston alueella. Asuinrakentamisen tuominen melualueelle lähelle teollisuutta luo kuitenkin ongelmia. Ehdotus perustuu tiivis-matala-ratkaisuun.

Korttelien muodostumisen sijaan on satsattu katu- ja kevytliikenneverkon muotoiluun. Mukavia katutiloja ei kuitenkaan synny moneen paikkaan, vaikka rakennukset on usein sijoitettu lähelle katua.

Järven läsnäolo ei ole huomioitu riittäväällä tavalla korttelirakenteessa, rakennusten sijoittelussa, kerrosluvuissa tai järkevillä liikenneyhteyksillä ja pysäköintiratkaisuilla.

Havainnekuviissa on lupaavia tunnelmia pihakaduilta.

Liittyminen vanhaan rakennuskantaan jää hyvin epämääräiseksi - suhdetta siihen ei ole haettu.

Viherreitistöt tai kevyenliikenteen yhteydet ovat moninaiset, kevyenliikenteen osalta jopa ylimitoitettuja. Tosin katuverkoston hierarkiaa ei ole ehdotuksessa esitetty selkeästi. Uuden sisäänäntulotien nosto siltarakenteeksi ei luo hyvää kaupunkimaista ympäristöä Hiidensalmeen. Ehdotus teki selvän ennätyksen katuverkon määrässä ja on selkeästi epätaloudellinen.

Tennarin urheilukeskuksen purkamiselle ei löydy perusteita.

Ehdotuksen kerrosala (70 000 k-m²) jää alle tavoitteen.

29 Lastut

Ehdotus perustuu solumaisiin kortteleihin, jotka ryhmittyvät pääosin uuden sisäänajotien varteen. Osa soluista ottaa paikan huomioon, jolloin järvinäkymiä on saatu avautumaan luontevasti asunnoista. Osa soluista kuitenkin vaikuttaa ahtailta. Solujen sisäosat on tyypillisesti uhrattu maanpäälliseen pysäköintiin, jolloin tavoiteltu pihojen vehreys ja viihtyisyys kärsivät. Ehdotuksen selvä painopiste muodostuu kiertoliittymän kohdalle, jolloin maamerkeiksi suunnitellut massiiviset kerrostalot järvellä ovat siinä mielessä tarpeettomat.

Rakentamisen suhde järveen on joiltakin osin onnistunut. Massiiviset kerrostalot järvellä eivät kuitenkaan sovi ympäristöönsä, vaikka tekijä on pyrkinyt hakemaan maamerkkien yhteyttä Tytyrin kaivostorniin. Kerrostaloilta lähtevä siltarakenne laituriin on ylimitoitettu eikä sillä saavuteta etuja. Sillan ja mantee-reen väliin jäävän vesi- ja ranta-alueen luonne jää arvoitukseksi.

Liittymineen vanhaan rakennuskantaan on tehty käyttäen vanhaa typologiaa. Karstuntielle muodostuu eheytyvä katutila. Lindkullan alueen uudisrakentaminen ja vanhan rakennus täydellinen purkaminen ei sen sijaan luo hyvää kaupunkikuvaa.

Rantaa seuraileva viherreitti on paikoin sijoitettu epärealistisesti pitkille siltarakennelmille, vaikka itse rantaviiva olisi ollut käytettävissä tarkoitukseen.

Teollisuuden toimintaedellytykset on pääosin huomioitu.

Vanha historiallinen Karstuntie on katkaistu ajoneuvoliikenteeltä yllättävästä kohdasta ja sen liikenne siirretty uudelle kokoojakadulle Taimiston puolelle. Tämä kuitenkin lisää läpiajoa ja luo tarpeetonta katuverkkoa osa-alueen pienen kerrosalan lisäyksen huomioon ottaen. Koulun ja päiväkodin sijoitus kuitenkin puolustaa Karstuntien katkaisua.

4 KILPAILUN RATKAISU JA PALKINTOLAUTAKUNNAN SUOSITUS JATKOTOIMENPITEIKSI

4.1 Ehdotusten luokkajako

Tutustuttuaan kilpailussa tehtyihin ehdotuksiin ja kuultuaan asiantuntijoita palkintolautakunta päätti jakaa arvosteluun osallistuneet ehdotukset (29 kpl) neljään luokkaan seuraavasti:

- Palkinto- ja yläluokka (8 ehdotusta)
- Ylempi keskiluokka (11 ehdotusta)
- Keskiluokka (6 ehdotusta)
- Perusluokka (4 ehdotusta)

4.2 Ehdotuskohtainen luokkajako

Kilpailuehdotukset sijoituivat eri luokkiin seuraavasti:

PALKINTO- JA YLÄLUOKKA (8 kpl)

- 2 Kruunu
- 3 Joutsenten laulu
- 5 Verso
- 7 Motown
- 8 Hiidenkirnut
- 21 Hiidenkirnu
- 22 Tuulantei
- 23 Riviera

YLEMPI KESKILUOKKA (11 kpl)

- 1 Petterin perintö
- 4 Hiidenkivi
- 6 Solaris Radialis
- 9 II Tempo Gigante
- 10 Lago di Lojo
- 11 Meduusa
- 15 Uitto
- 18 Taulu
- 19 Liitto
- 24 Vesikämmen
- 27 Katse Hiidenvedelle

KESKILUOKKA (6 kpl)

- 12 Kaneli
- 13 Ruoko
- 14 Puistosta bulevardiin
- 20 Viuhka
- 25 Limestone
- 26 Leija

PERUSLUOKKA (4 kpl)

- 16 Luonto kutsuu
- 17 Avoin koodi
- 28 On the Rocks
- 29 Lastut

4.3 Palkinnot, lunastukset ja kunniamaininnat

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti jakaa palkinnot, lunastukset ja kunniamaininnat seuraavasti:

I palkinto 40 000 € ehdotukselle nro 5:
nimimerkki "Verso"

II palkinto 22 000 € ehdotukselle nro 7:
nimimerkki "Motown"

III palkinto 18 000 € ehdotukselle nro 23:
nimimerkki "Riviera"

Lunastus 10 000 € ehdotukselle nro 2:
nimimerkki "Kruunu"

Lunastus 10 000 € ehdotukselle nro 21:
nimimerkki "Hiidenkirnu"

Kunniamaininta ehdotukselle nro 3:
nimimerkki "Joutsenten laulu"

Kunniamaininta ehdotukselle nro 22:
nimimerkki "Tuulantei"

4.4 Palkintolautakunnan suositus jatkotoimenpiteiksi

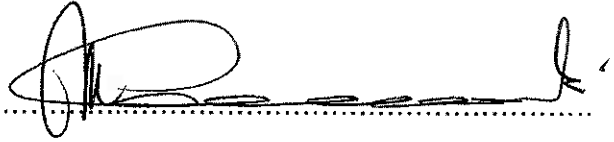
Palkintolautakunta esittää kolmen parhaan ehdotuksen edelleenkehittämistä.

Ehdotuksia tulee kehittää omien kokonaisideoidensa puitteissa. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota Hiidensalmen länsirannan teknis-taloudelliseen toteuttamiskelpoisuuteen sekä ranta- ja maisemasuunnitteluun.

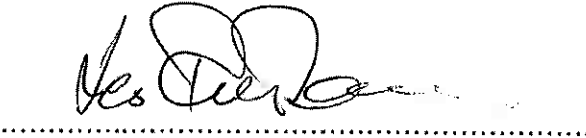
Jatkokehitetyt suunnitelmat on syytä asettaa osayleiskaavotukseen liittyvää osallistumista varten nähtäville.

4.5 Arvostelupöytäkirjan varmennus

kaupunginvaltuutettu,
kehittämisen- ja elinkeinojaoston puheenjohtaja
Ilkka Lähteenmäki
palkintolautakunnan puheenjohtaja

kaupunginvaltuutettu,
kehittämisen- ja elinkeinojaoston varapuheenjohtaja
Leo Rintanen
palkintolautakunnan varapuheenjohtaja

kaupunginvaltuutettu,
kehittämisen- ja elinkeinojaoston jäsen
Hannu Makkonen

kaupunginvaltuutettu,
kehittämisen- ja elinkeinojaoston jäsen
Teuvo Laine

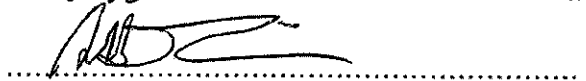
kaupunginvaltuutettu,
ympäristölautakunnan puheenjohtaja
Erkki Alhopuro

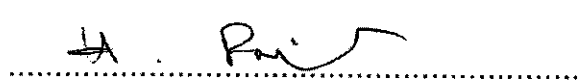
kaupunginvaltuutettu,
kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja
Reijo Siltasaari

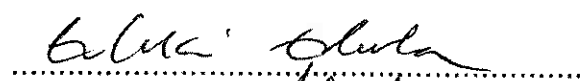
kaupunginjohtaja Elina Lehto

kaupunkisuunnittelujohtaja Antti Tuomainen

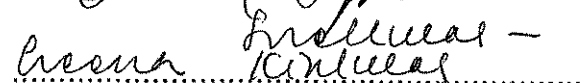
kaavoitusjohtaja Heikki Rouvinen

kiinteistöinsinööri Erkki Eskola

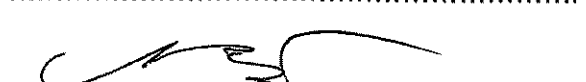
kaupunginarkkitehti Katariina Haigh

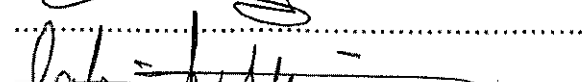
asemakaava-arkkitehti Leena Snellman-Kihlman

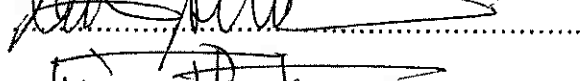
vs kaupunginarkkitehti (vs 8.3.2005 - 2.4.2006)
Risto Iivonen

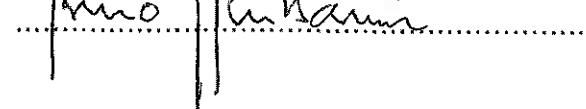
kilpailusihteeri Miia Ajo

arkkitehti Matti Anttila

arkkitehti Timo Hintsanen

Lohjalla 15.02.2006

4.6 Nimikuorten avaus

Palkittujen ja lunastettujen ehdotusten nimikuoret todettiin avaamattomiksi. Palkinnon, lunastuksen ja kunniamaininnan saivat seuraavat tekijät

I palkinto 40 000 €, nimimerkki "Verso" (nro 5)

Tekijät: Sami Heikkinen, arkkitehti SAFA
Vesa Humalisto, arkkitehti SAFA
Antti Lehto, arkkitehti yo

II palkinto 22 000 €, nimimerkki "Motown" (nro 7)

Tekijät: Matti Jääskö, arkkitehti yo
Jussi Murole, arkkitehti SAFA
Tuomas Seppänen, arkkitehti SAFA
Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy

Työryhmä: Daniel Bruun, arkkitehti SAFA
Juha Pajakoski, arkkitehti yo
Ulla Kuitunen, arkkitehti SAFA
Miina Vuorinen, arkkitehti SAFA
Aleksi Niemeläinen, arkkitehti yo
Jenni Hölttä, arkkitehti yo
Paavo

Asiantuntijat: Teemu Kurkela, Arkkitehti SAFA, JKMM Oy
Jouni Ikäheimo, WSP LT-konsultit Oy

III palkinto 18 000 €, nimimerkki "Riviera" (nro 23)

Tekijä: Reijo Jallinoja, arkkitehti, professori SAFA

Lunastus 10 000 €, nimimerkki "Kruunu" (nro 2)

Tekijä: Timo Veijonsuo, arkkitehti SAFA

Avustajat: J-P Lehtinen, arkkitehti SAFA
Janne Kangasvieri, arkkitehti SAFA

Lunastus 10 000 €, nimimerkki "Hiidenkirnu" (nro 21)

Tekijät: Pia Sopenen
Ilkka Svärd

Kunniamaininta, nimimerkki "Joutsenten laulu" (nro 3)

Tekijä: Mauri Korkka, arkkitehti SAFA

Avustaja: Kirsti Rantanen, arkkitehti SAFA

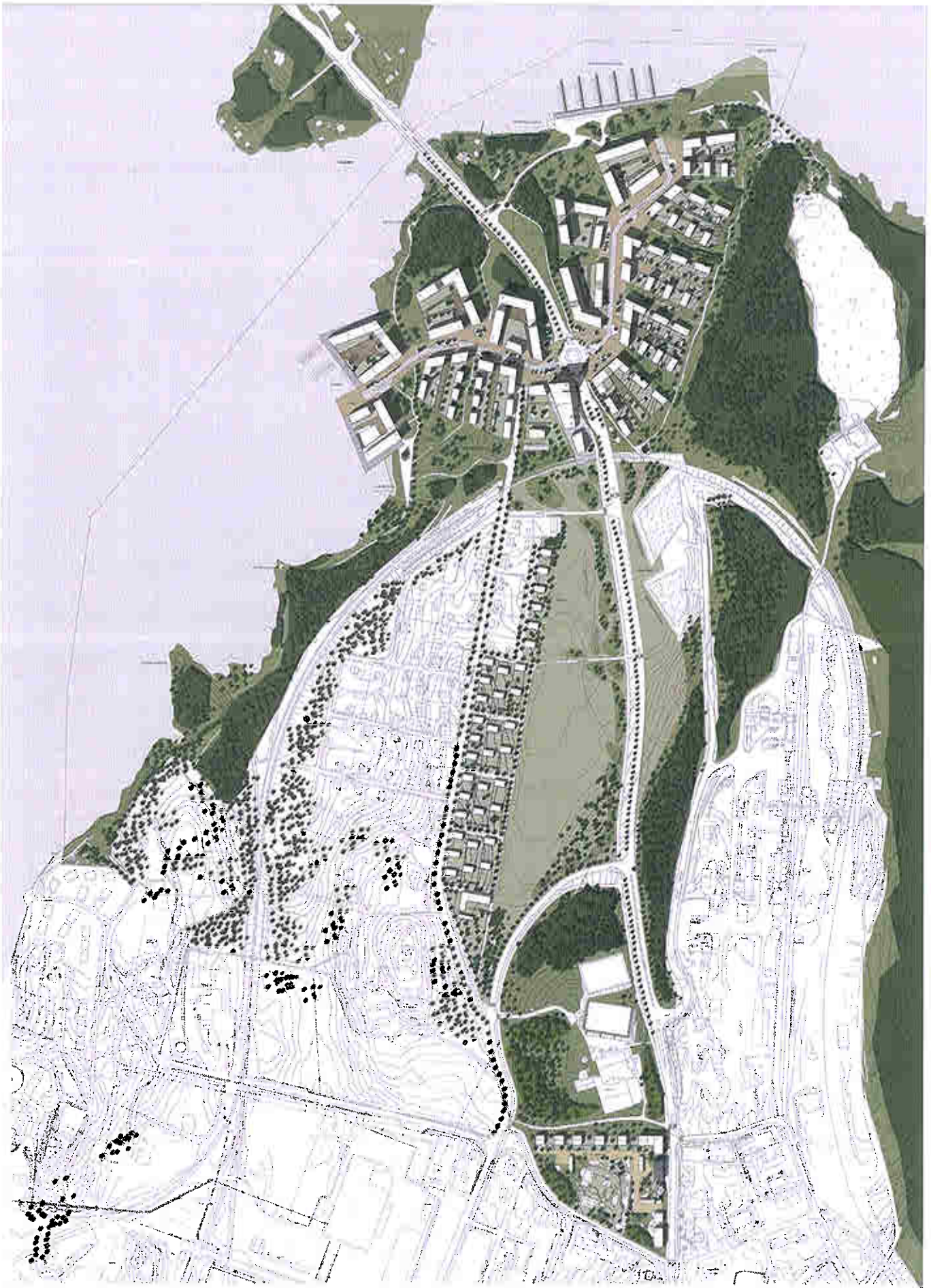
Kunniamaininta, nimimerkki "Tuulantei" (nro 22)

Tekijät: Anna-Kaisa Aalto, maisema-arkkitehti yo
Jussi Palva, arkkitehti SAFA
Riina Palva, arkkitehti SAFA
Ilkka Juhani Salminen, arkkitehti-yo
Verstas arkkitehdit

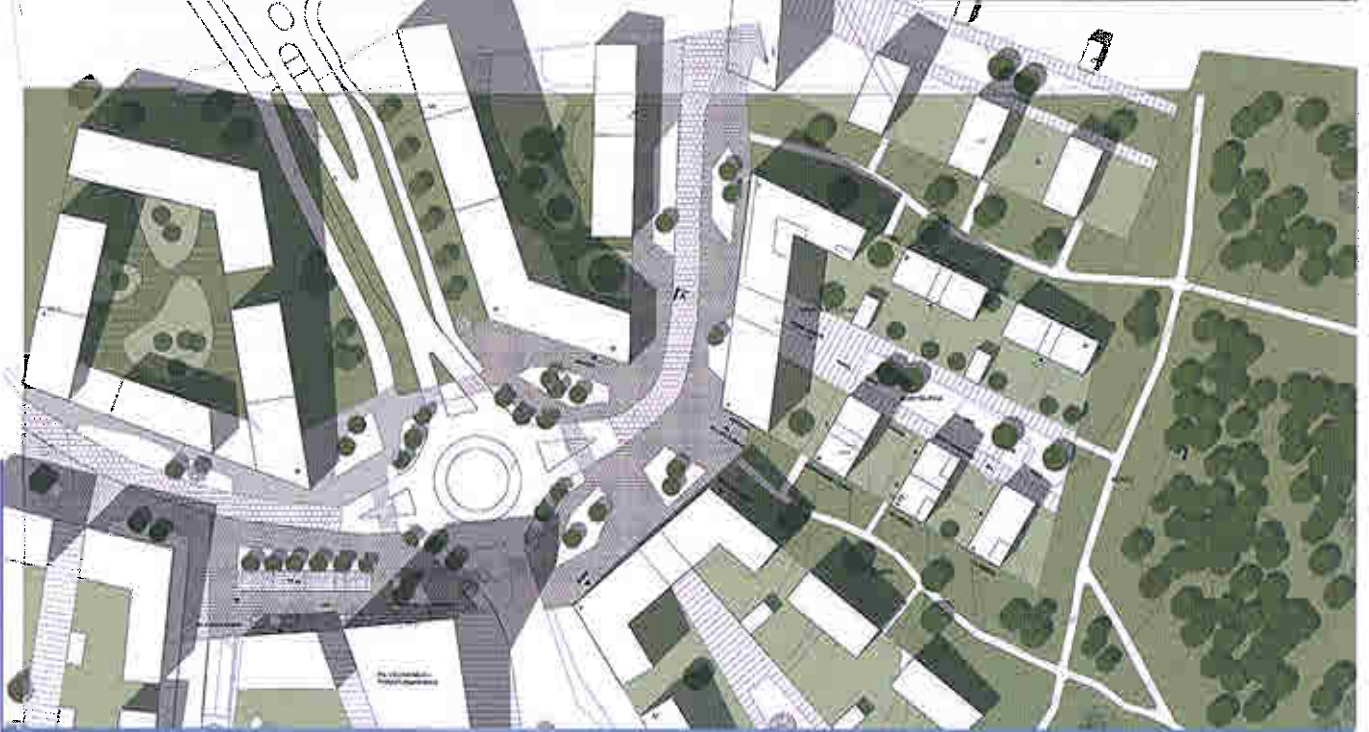
Jari Saajo, arkkitehti SAFA.

5 LIITTEET

5.1 1. palkinto "Verso"

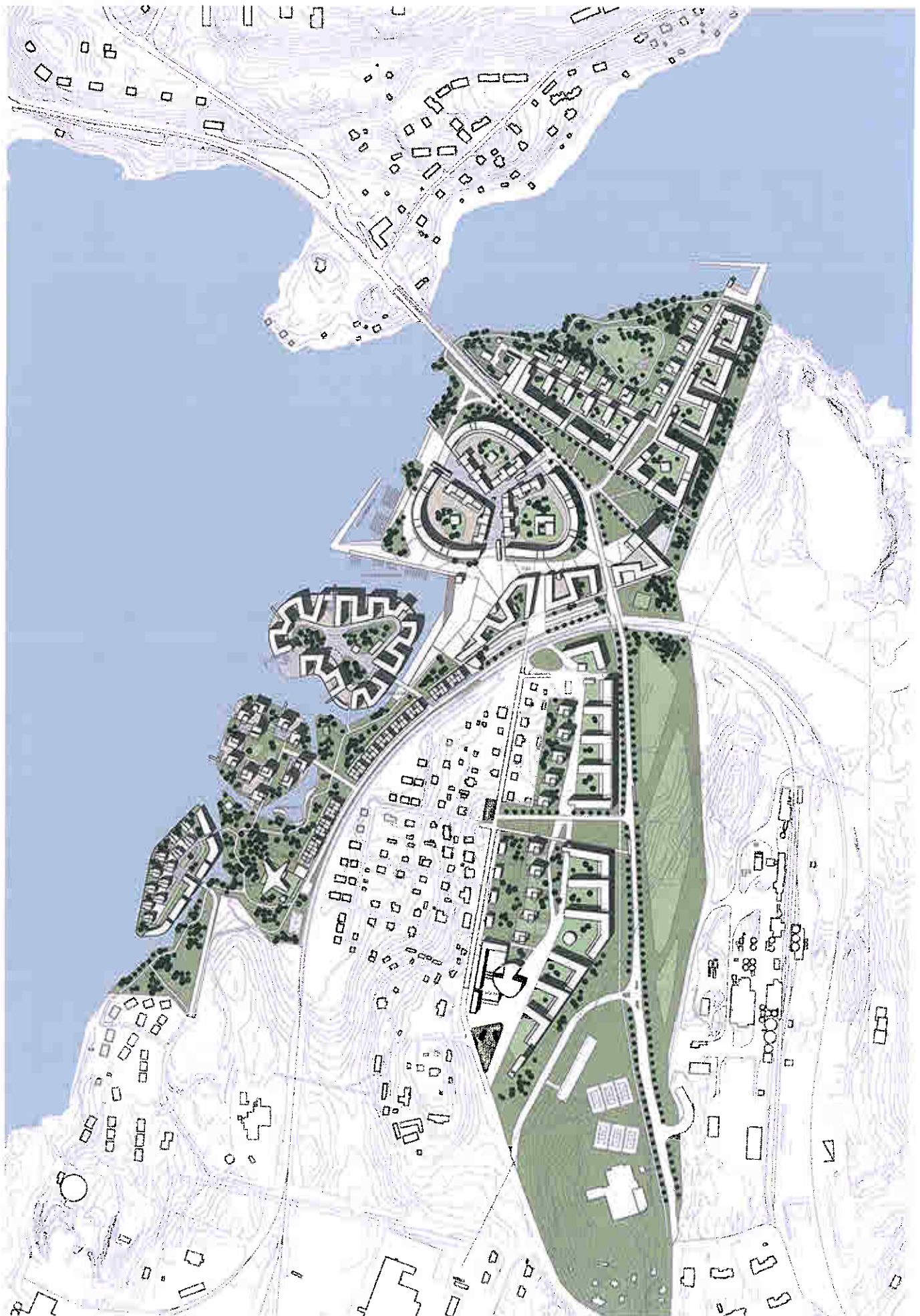
“Verso”

“Verso”

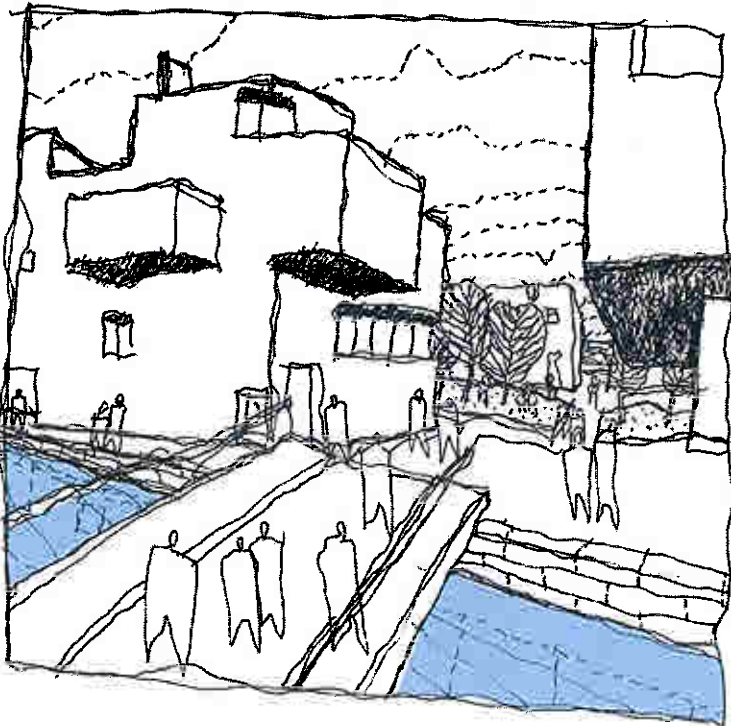
5.2 2. palkinto "Motown"

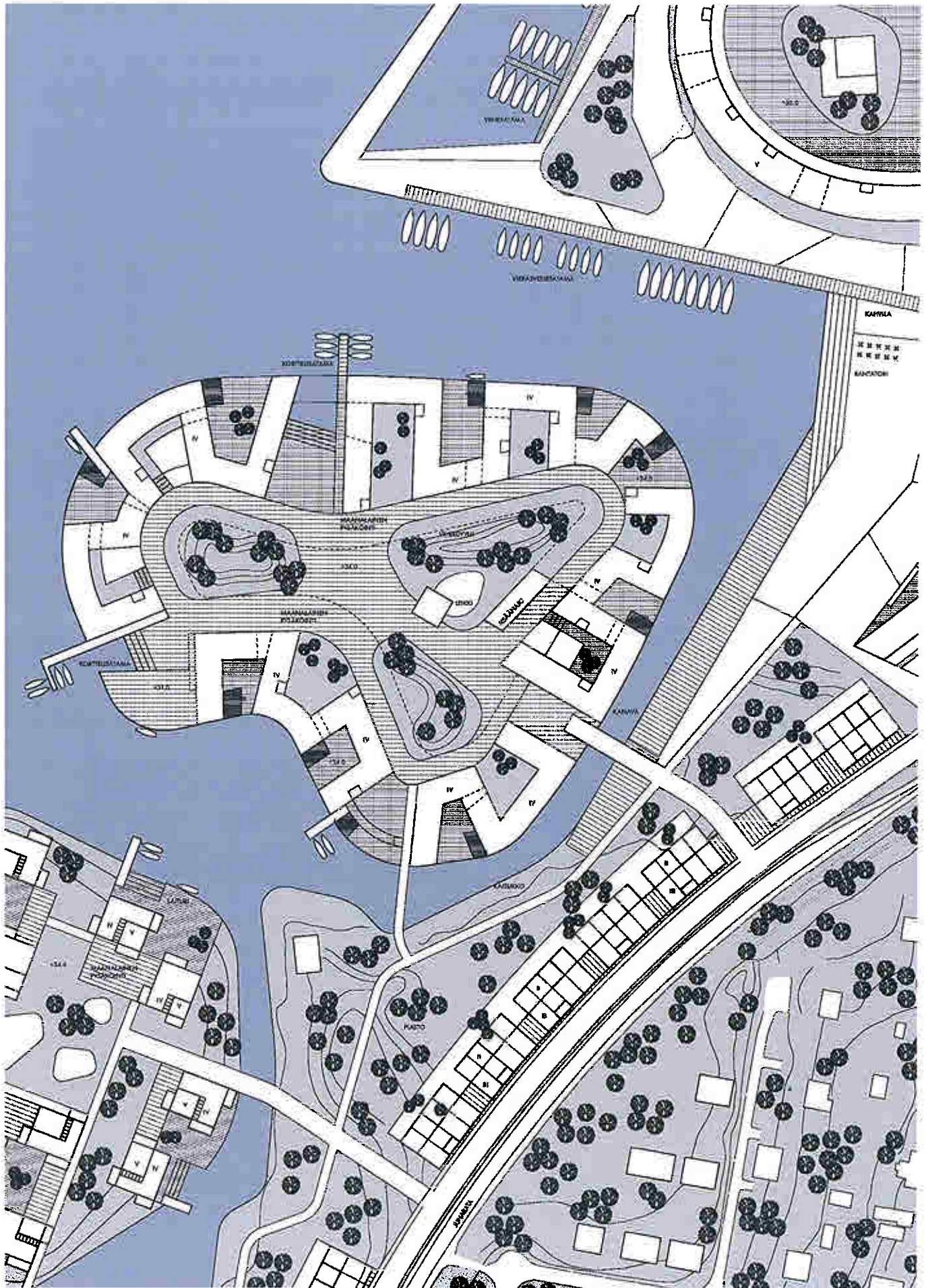
"Motown"

"Motown"

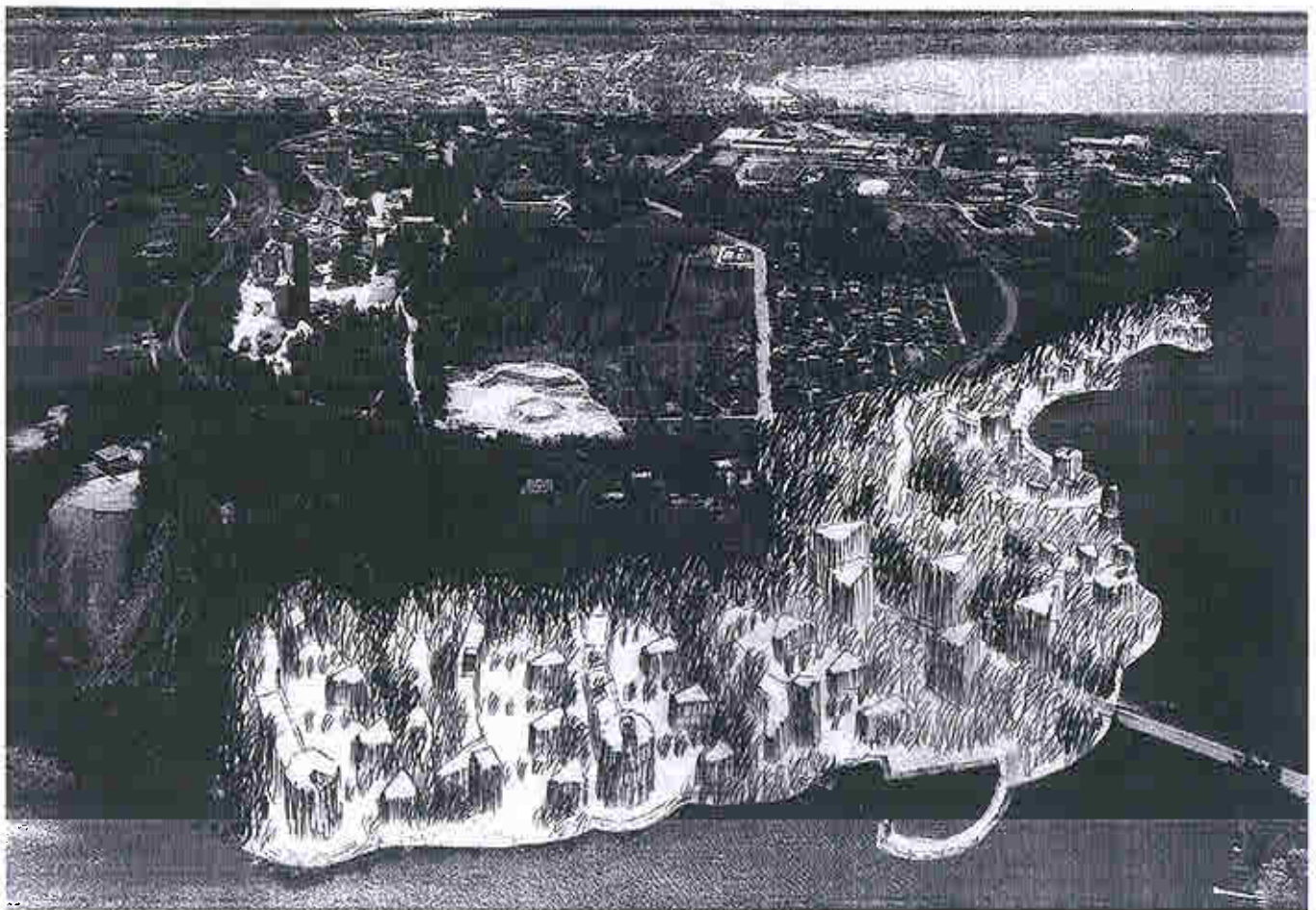
"Motown"

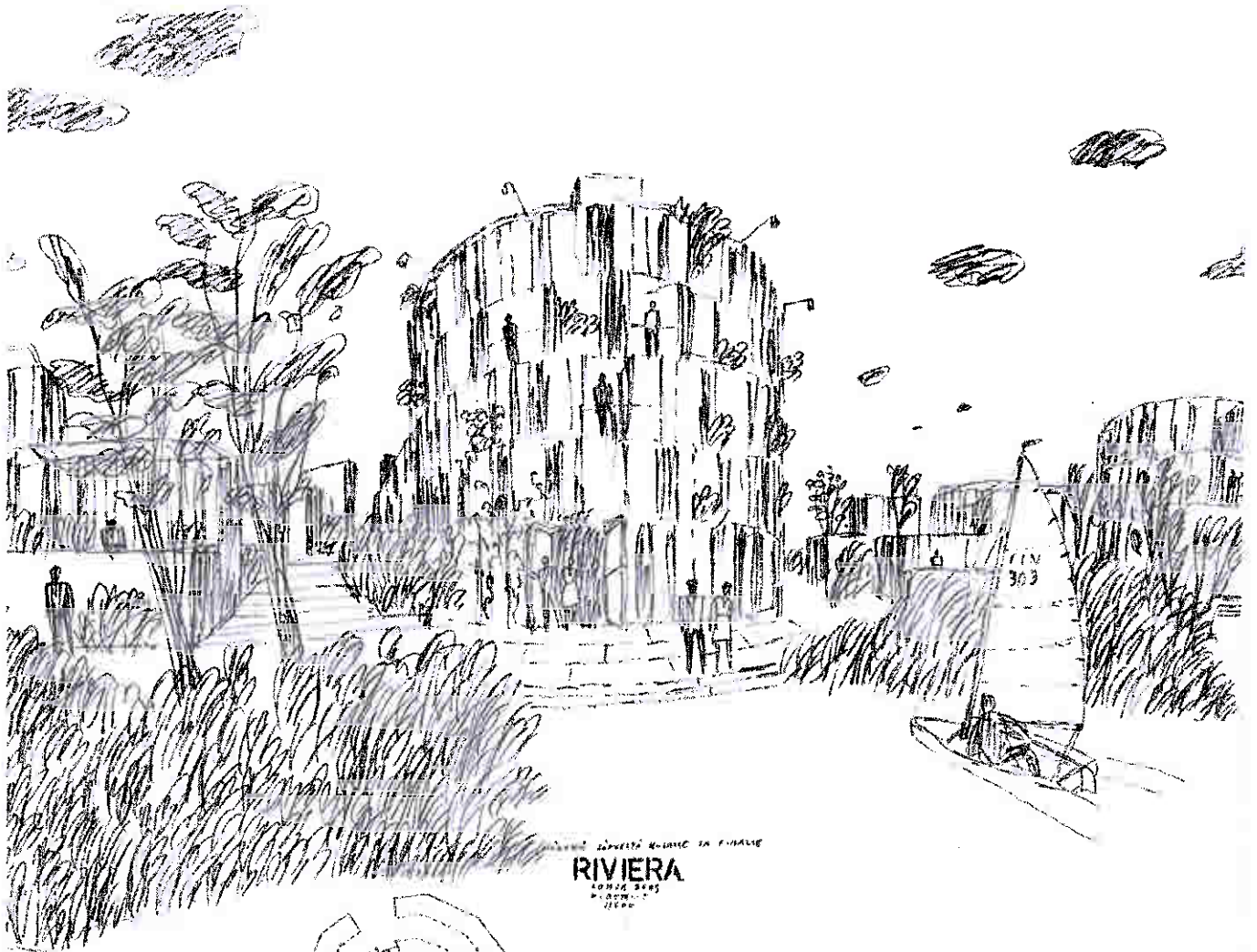
"Riviera"

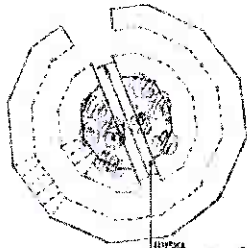
SKETCH OF BUILDING COMPLEX
RIVIERA
1964-1965

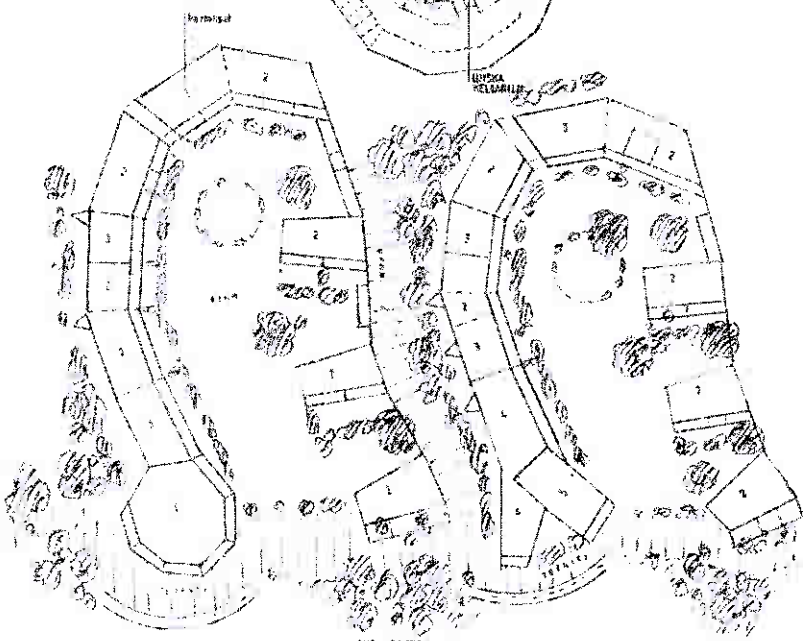
"Riviera"

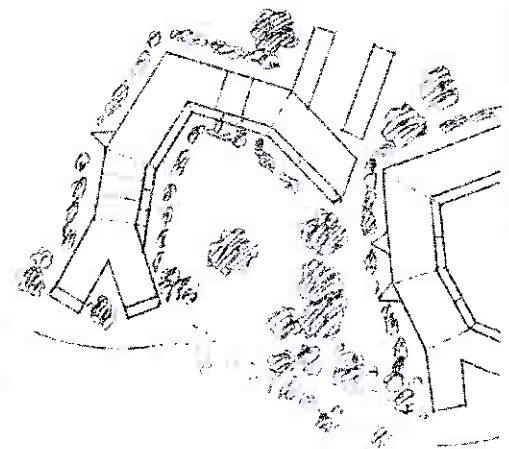
PROJEKTOWANIE ARCH. I. KURCZAK
RIVIERA
KONCEPCJA
PLANOWANIE
WIZUALIZACJA

PLAN WIDOKU Z GÓRY
RADIUS 30.00 M

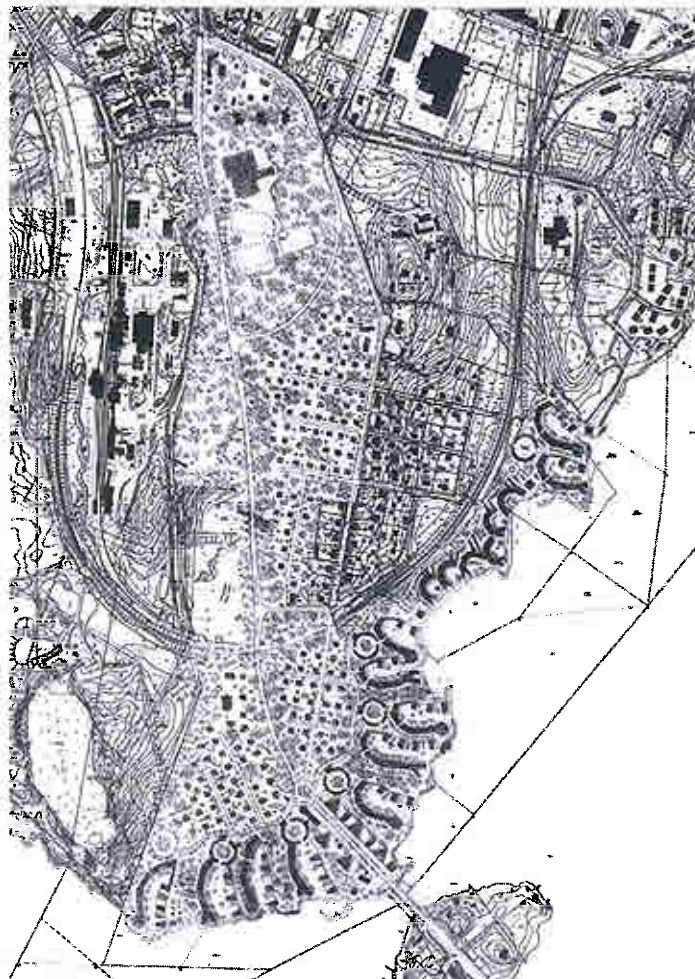
ANF-NEA 11200

ANF-NEA 11500

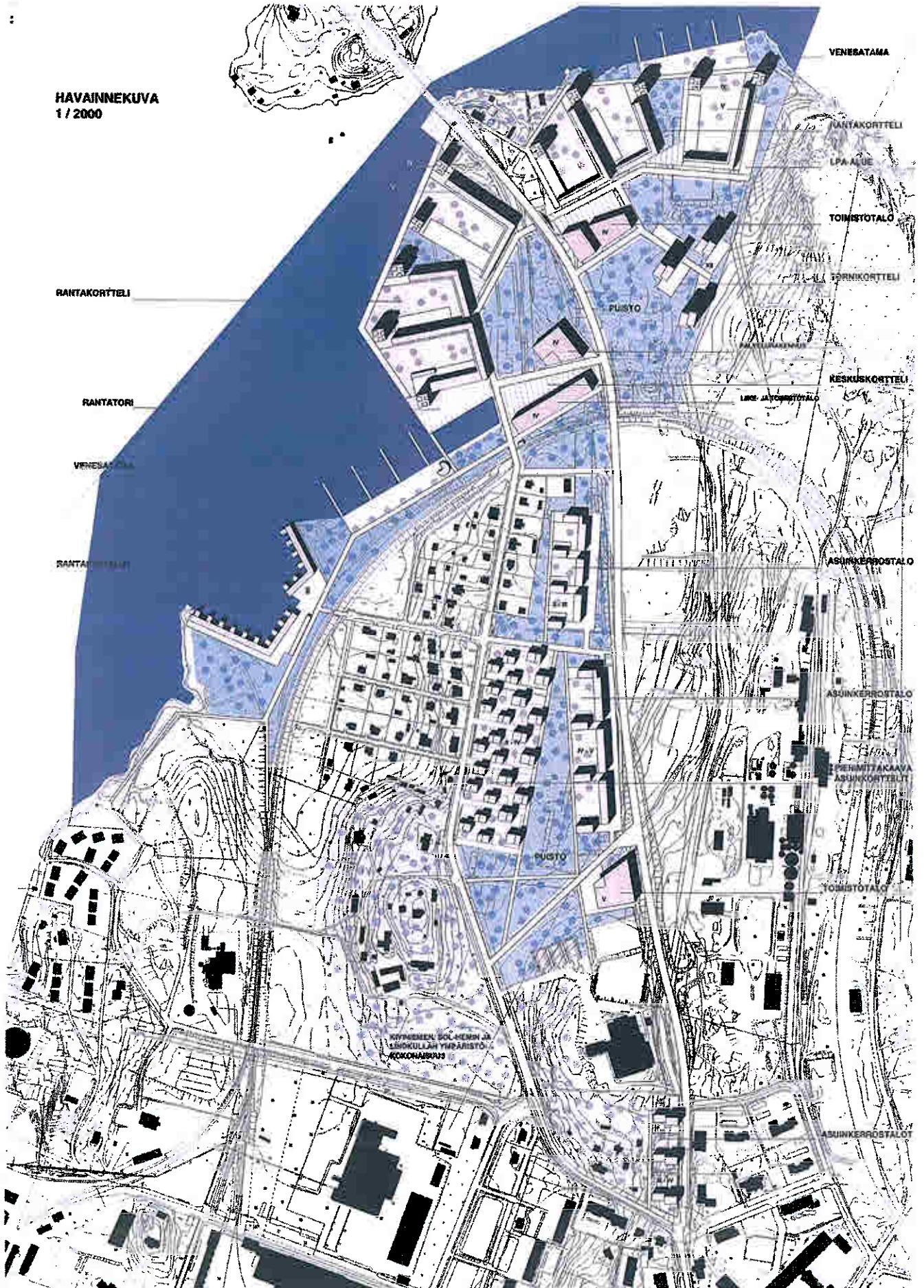

"Riviera"

5.4 lunastus "Kruunu"

HAVAINNEKUVA
1 / 2000

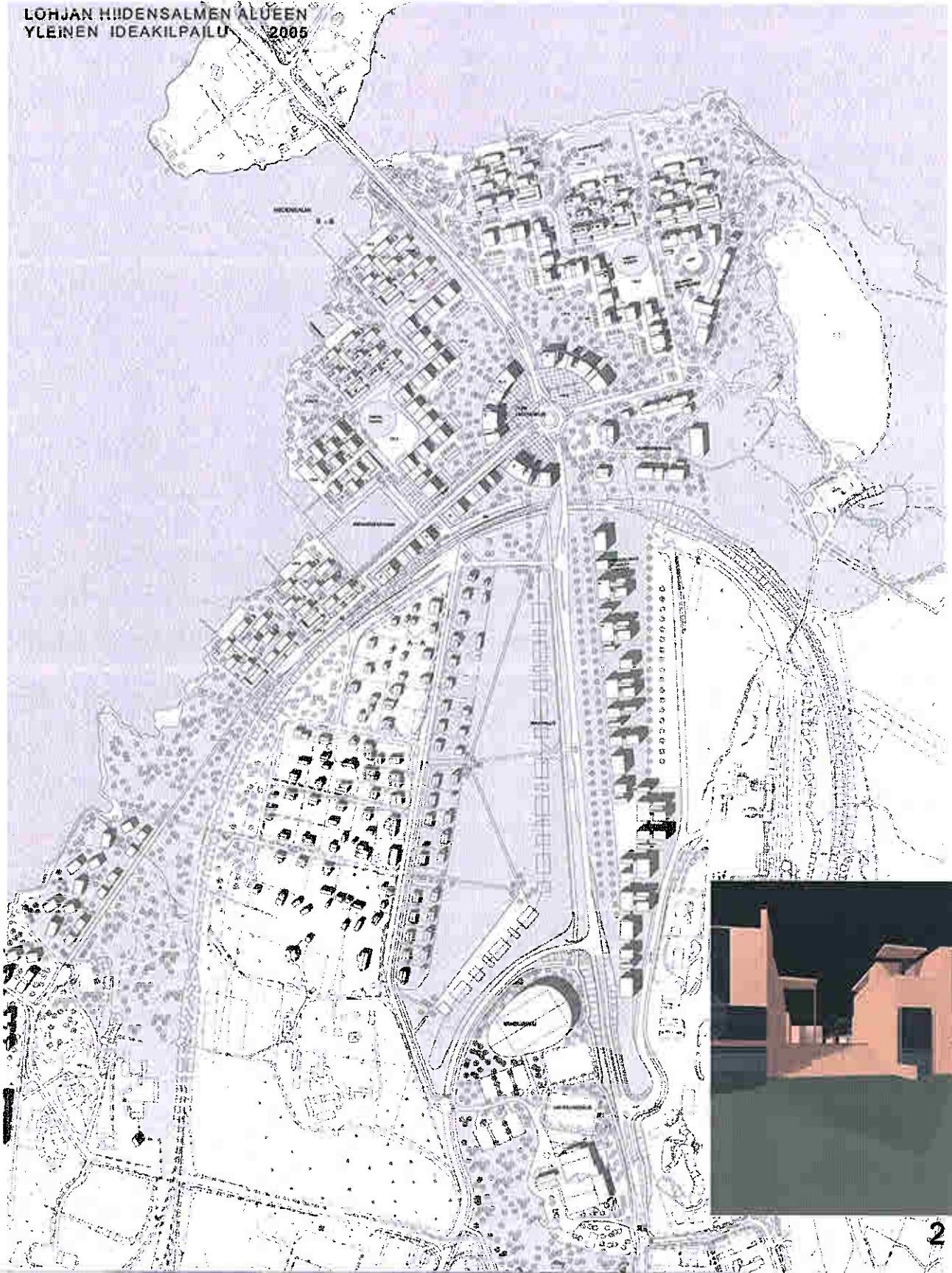

“Kruunu”

5.5 lunastus "Hiidenkirnu"

LOHJAN HIIDENSALMEN ALUEEN
YLEINEN IDEAKILPAILU 2005

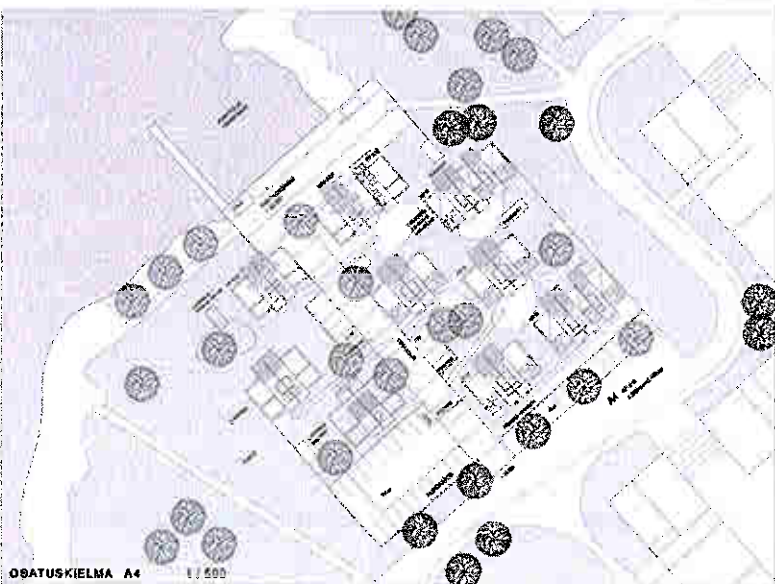
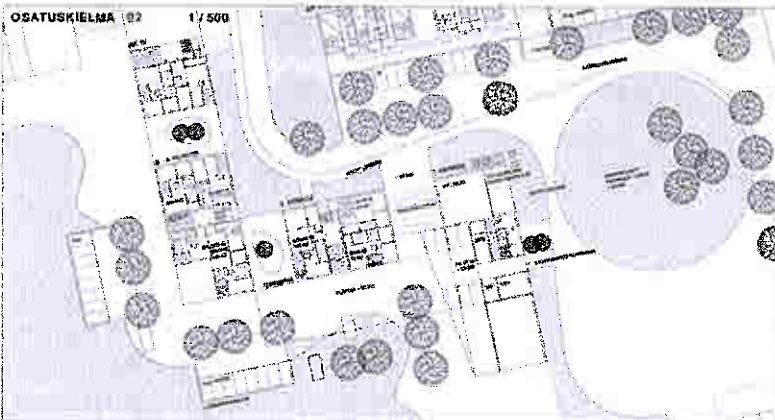

2

ALUELEIKKAUS A-A 1:500

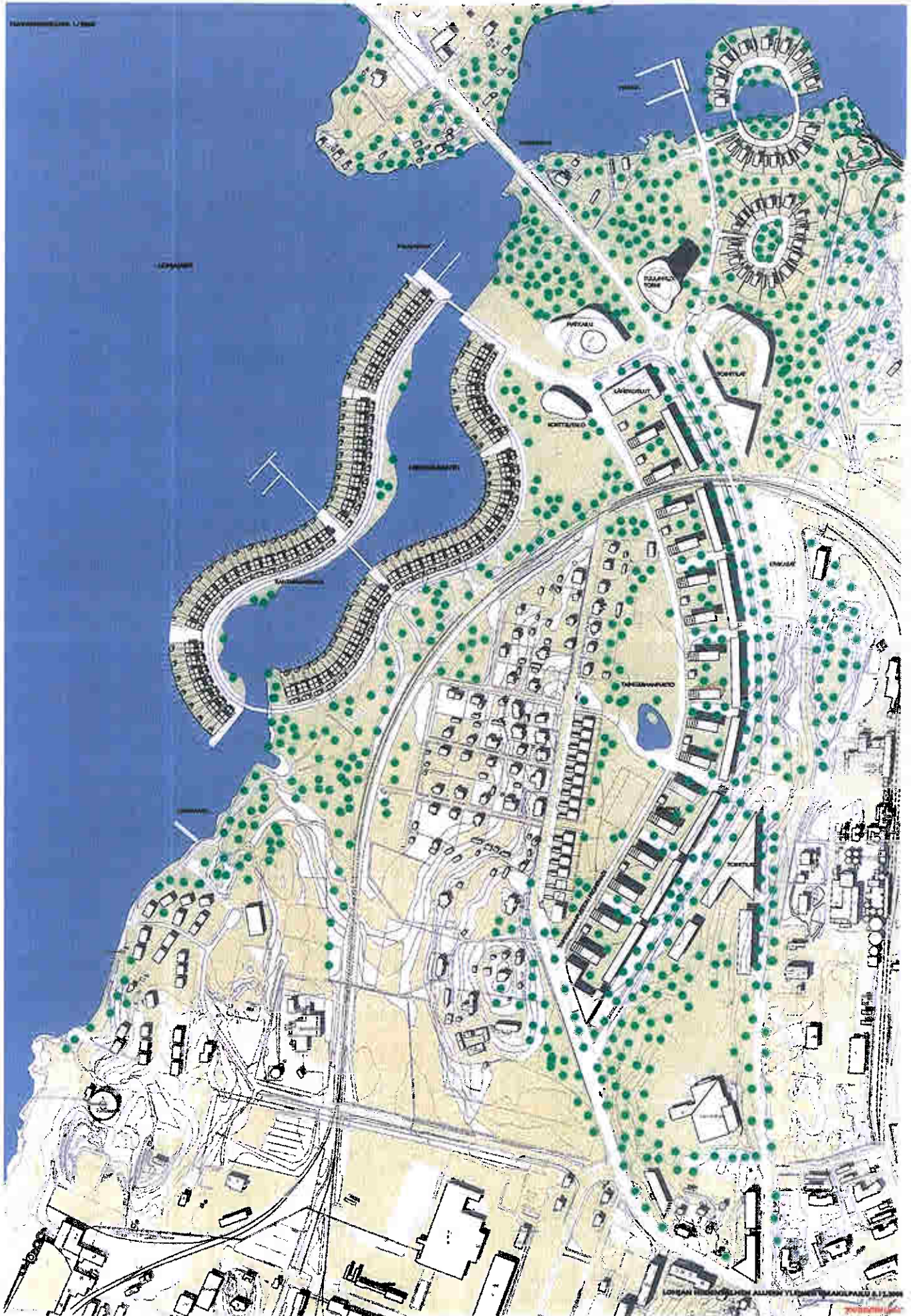

"Hiidenkirnu"

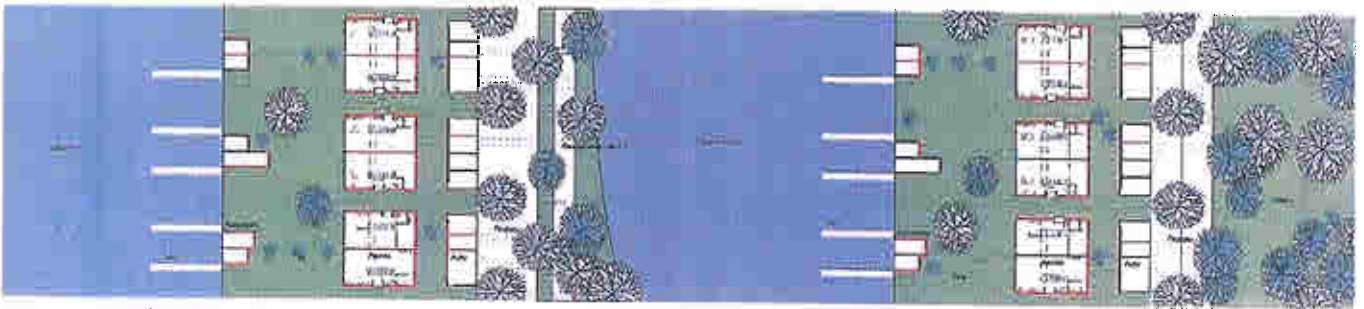

4

5.6 kunniaininta "Joutsenten laulu"

“Joutsenten laulu”

PERIAATYPIKKAUS LONJAJÄRVEN RANNASTA 1/400

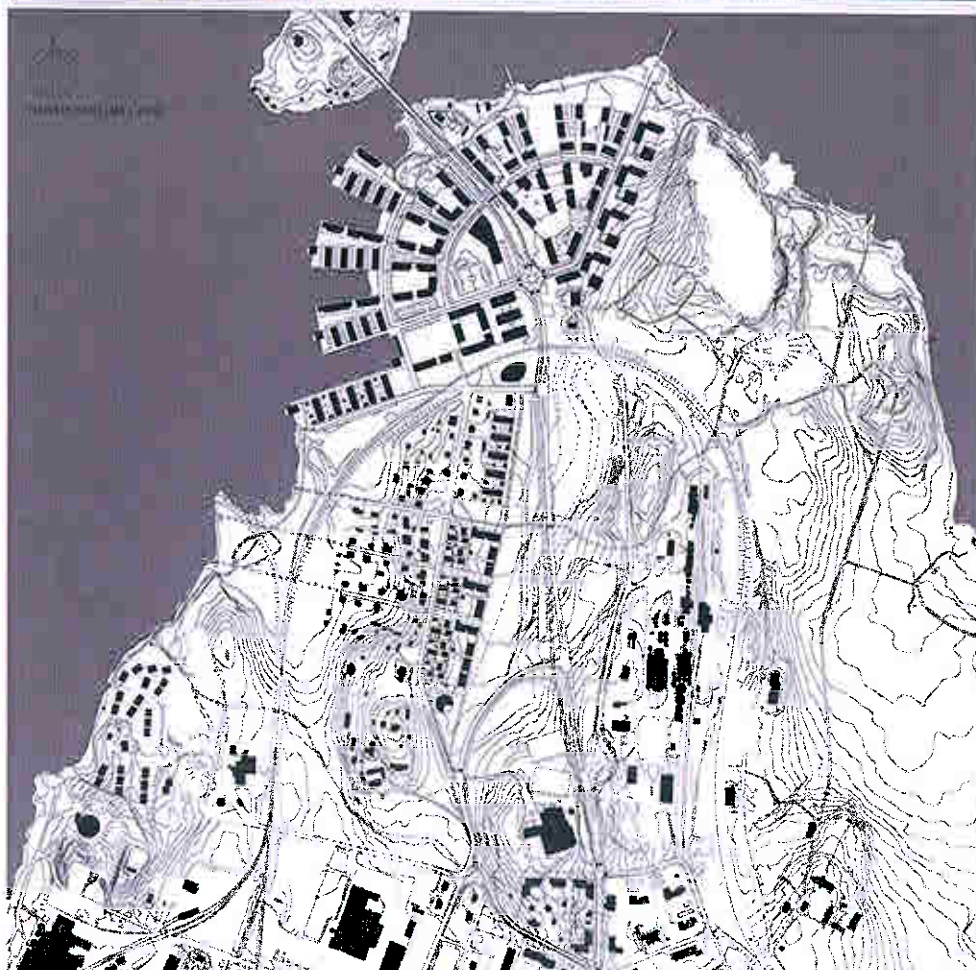
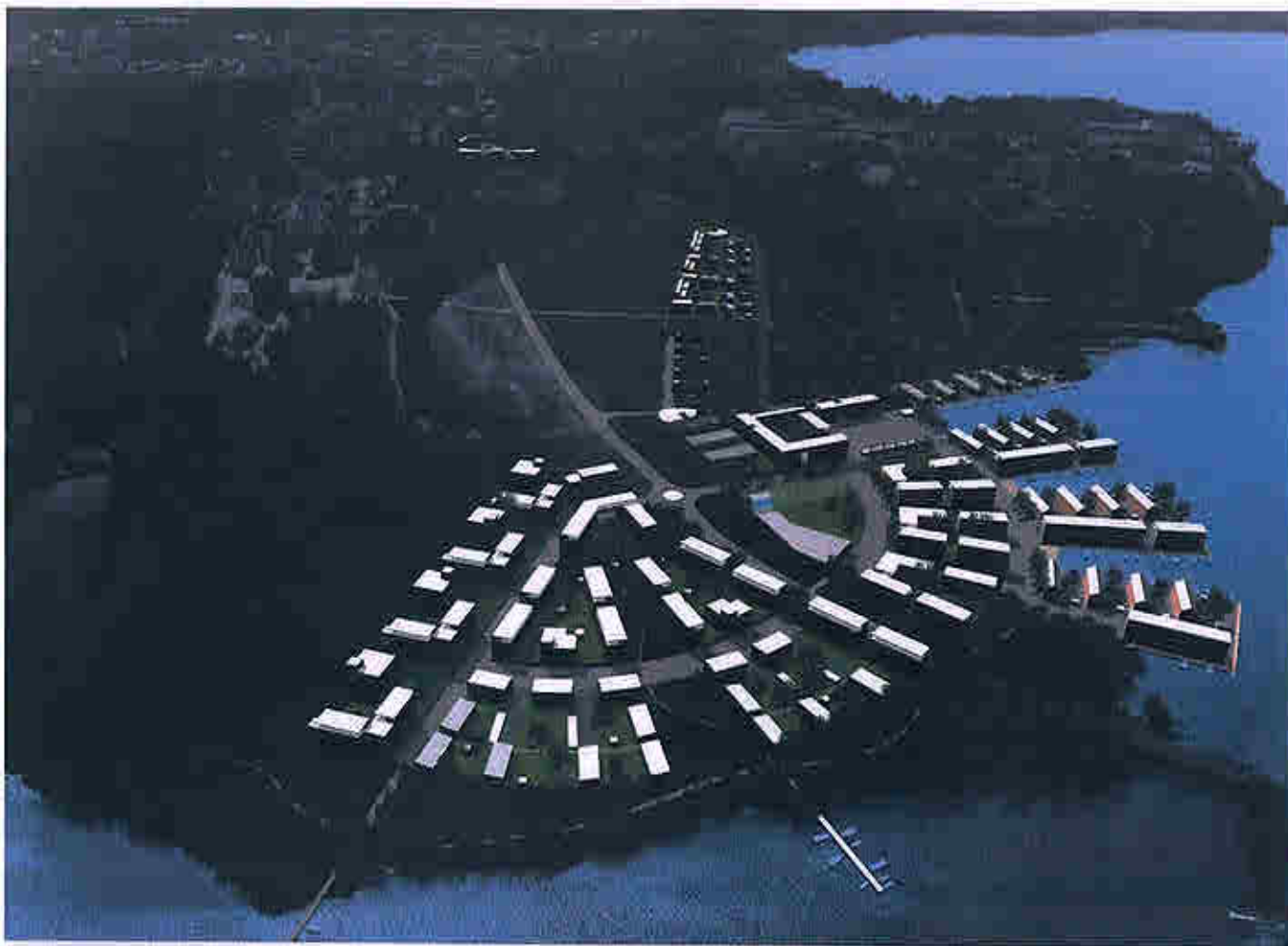

*ERIKATELEKKAUS LONJAJÄRVEN RANNASTA 1/400

5.7 kunniamaininta "Tuulantei"

"Tuulantei"

LOHJAN HIISENSALMEN
IDEAKILPAILU

"Tuulantei"

